

Emerytalna burza na Litwie. Mačiulis: „To nie jest dobry pomysł” »7

Kolejna fala oszustw telefonicznych »10

Choroby sercowo-naczyniowe są główną przyczyną zgonów »12-13

Naturalne mleko to rzadkość dzisiaj »16

Alarm powietrzny nad Litwą. Władze wyciągają wnioski, podjęto decyzje

Fot. Josvydas Elinskas, ELTA;
fotokolaż Apolinary Klonowski

W środę 20 maja mieszkańcy Litwy otrzymali powiadomienia o czerwonym alarmie zagrożenia powietrznego. Aktywowano procedury. Dowiadujemy się też, jak zareagowali mieszkańcy. „Doszło do prawdziwego zmierznięcia się społeczeństwa z nową rzeczywistością” – tak podsumował sytuację minister ochrony kraju. »9

Zielone Świątki: święto odnowy, wiary i Ducha Świętego »2

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Czy Amerykanie opuszczą Europę? „USA szanują siłę” »14-15

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

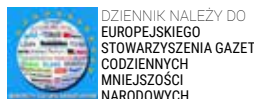
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Zielone Świątki albo Pięćdziesiątnica — święto odnowy, wiary i Ducha Świętego

Honorata Adamowicz

Święto to upamiętnia moment, w którym zgodnie z tradycją chrześcijańską Duch Święty zstąpił na apostołów zgromadzonych w Jerozolimie, napełniając ich odwagą, gorliwością i darami duchowymi niezbędnymi do głoszenia Ewangelii. W wielu parafiach tego dnia odbywa się również uroczysta procesja eucharystyczna.

— Zielone Świątki to w rzeczywistości uroczystość kościelna Zesłania Ducha Świętego, inaczej nazywana Pięćdziesiątnicą, czyli pięćdziesiątym dniem od Zmartwychwstania Pana Jezusa. Podczas swojego Wniebowstąpienia, czterdzieści dni po Zmartwychwstaniu, Pan Jezus zapowiadał uczniom, aby trwali razem zgromadzeni, ponieważ ześle na nich Pocieszyciela, czyli Parakleta Ducha Świętego — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” ks. Tadeusz Jasiński, rezydent Parafii pw. św. Piotra i Pawła w Wilnie.

OD LĘKU DO ODWAGI

Jak przypomina rozmówca, właśnie tego dnia obchodzimy Zesłanie Ducha Świętego, czyli moment, w którym trzecia osoba Trójcy Świętej zstępuje na ziemię. W wierze chrześcijańskiej Bóg jest jednością trzech osób boskich: Boga Ojca, Syna Bożego i Ducha Świętego. W Pięćdziesiątnicę Duch Święty zstąpił na uczniów w sposób szczególny i spektakularny, nad zgromadzonymi pojawiły się języki ognia, a wydarzeniu towarzy-

Zielone Świątki, czyli uroczystość Zesłania Ducha Świętego, obchodzone są w Kościele katolickim w siódmą niedzielę po Wielkanocy, pięćdziesiątego dnia od Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa.

szyl szum i gwałtowny wiatr. Było to wydarzenie nadzwyczajne, pełne znaków i niecodziennych okoliczności.

— Przyjście Ducha Świętego zmienia wnętrza uczniów, ponieważ działa On przede wszystkim w człowieku, w jego duszy, w jego możliwościach i zdolnościach. Dotychczas uczniowie żyli w lęku i obawie przed prześladowaniami, mimo że doświadczyli Zmartwychwstania Pana Jezusa. Pamiętali jednak okoliczności Jego męki: aresztowanie, wyszydzenie, drogę krzyżową i śmierć na krzyżu, co mocno w nich pozostało. Instynkt samozachowawczy powodował, że obawiali się, iż ich może spotkać podobny los. Kiedy zstąpił na nich Duch Święty, ich lęk ustępuje — tłumaczy duszpasterz.

Jak mówi ks. Jasiński, nie oznacza to, że zapominają o faktach, lecz zmieniają się ich emocje i nastawienie. Duch Święty daje im zapał, gorliwość, odwagę i śmiałość.

Jednym z kluczowych symboli Pięćdziesiątnicy jest brzoza, która przede wszystkim symbolizuje zieleni i życie. Tak jak zimą stoi sucha, z pozornie martwymi gałązkami, tak wraz z nadejściem wiosny, słońca i soków witalnych odzyskuje życie.

Uczniowie wychodzą na plac, gdzie Piotr wygłasza odważne przemówienie do zgromadzonych, oskarżając ich o to, że zabili Tego, którego Bóg wskrzesił, i że jest On oczekiwany Mesjaszem. Zdezorientowani ludzie pytają, co mają robić, a Piotr odpowiada, aby się nawrócili i przyjęli chrzest. Tego dnia kilka tysięcy osób prosi o chrzest.

NARODZINY WSPÓLNOTY WIERZĄCYCH

Jak mówi kapłan, w ten sposób stają się gorliwymi i odważnymi wyznawcami wiary w Pana Jezusa.

— Zmartwychwstanie i ukrzyżowanie Pana Jezusa były historycznie związane ze świętem Paschy, czyli wyjściem z niewoli egipskiej. Z kolei Zesłanie Ducha Świętego zostało czasowo skoordynowane ze świętem żydowskim, podczas którego obchodzono otrzymanie Dziesięciu Przykazań na górze Synaj. Jest to nawiązanie do tego, że człowiek może wypełniać przykazania Boże tylko wtedy, gdy ma w sobie moc Ducha Świętego — podkreśla ks. Tadeusz Jasiński.

Jednym z kluczowych symboli Pięćdziesiątnicy jest brzoza, która przede wszystkim symbolizuje zieleni i życie. Tak jak zimą stoi sucha, z pozornie martwymi gałązkami, tak wraz z nadejściem wiosny, słońca i soków witalnych odzyskuje życie.

— Podobnie Duch Święty wnosi nowe życie w życie człowieka doczesnego — podsumowuje nasz rozmówca. ■

Były prezydent Polski i były lider Solidarności Lech Wałęsa został odznaczony Europejskim Orderem Zasługi w Parlamencie Europejskim Fot. EPA-ELTA

J.D. Vance o wstrzymaniu rotacji wojsk do Polski: to tylko opóźnienie

Wiceprezydent USA J.D. Vance powiedział we wtorek, że wstrzymanie rotacji brygady pancernej do Polski nie jest karą, a jedynie opóźnieniem rotacji. Zaznaczył, że nie podjęto decyzji o ostatecznym przeznaczeniu tych wojsk i dodał, że Polska jest w stanie się obronić z pomocą USA.

„Nie zredukowaliśmy liczby wojsk w Polsce o 4000 żołnierzy. Opóźniliśmy rozmieszczenie wojsk, które miały trafić do Polski. To nie redukcja, to po prostu standardowe opóźnienie rotacji, które czasami zdarza się w takich sytuacjach” — oświadczył Vance podczas briefingu w Białym Domu, pytany o to, dlaczego USA „nagradzają Władimira Putina i karzą najlepszego sojusznika USA”.

„Oto fundamentalny problem: Polska jest w stanie obro-

nić się przy dużym wsparciu ze strony USA. Nie mówimy o wycofaniu wszystkich amerykańskich wojsk z Europy, mówimy o przesunięciu części zasobów w sposób, który maksymalizuje bezpieczeństwo Ameryki. Nie sądzę, żeby to było złe dla Europy. To zachęca Europę do wzięcia większej odpowiedzialności” — dodał wiceprezydent.

Vance powiedział, że ostateczna decyzja na temat tego, gdzie zostaną skierowane wojska, nie została podjęta. „Te wojska mogą pójść gdzieś indziej do Europy. Możemy zdecydować, by wysłać je gdzieś indziej. Nie podjęliśmy ostatecznej decyzji” — podsumował.

Odpowiadając na zarzut o „karze dla Polski” i nagrodzie dla Putina, Vance stwierdził, że „nikt nie zrobił tak wiele, aby zapewnić Ukrainie przetrwanie inwa-

zji Rosji niż Donald Trump”, wskazując na to, że Trump zezwolił na sprzedaż Ukrainie pocisków przeciwpancernych Javelin podczas swojej pierwszej kadencji. Zaznaczył też, że nie jest to kara dla Polski.

Vance ocenił jednocześnie, że sprawa wstrzymania rotacji to „bardzo mała i mało istotna rzecz” i krytykował europejskie media za to, że przesadnie na nią reagują.

„Myślę, że jeśli europejskie media chcą atakować prezydenta USA, muszą zacząć patrzeć w lustro. Powiedziałem tylko, że będziemy dobrymi sojusznikami, będziemy dobrymi przyjaciółmi, będziemy partnerami handlowymi, ale rozsądne jest, aby Europa wzięła na siebie trochę większą odpowiedzialność za swoją integralność terytorialną” — powiedział.

PAP

Imieniny

21 maja

Antiocha, Donata, Krzysztofa, Piotra, Ryksa, Serapiona, Synezzjusza, Teobalda, Tymoteusza, Wiktora, Wszemira

22 maja

Doriana, Emila, Heleny, Jana, Julii, Marcjana, Romana, Ryty, Wiesława, Wisława

Cytat dnia

„Od 1998 roku norweskie budynki nie muszą mieć schronów dla ludności cywilnej. Potrzebujemy jednak więcej schronień dla cywilów. Ukraińcy pokazali, że w ciągu czterech lat (wojny) da się zwiększyć ich liczbę trzykrotnie. Mamy nadzieję, że do wojny nigdy nie dojdzie, ale znów musimy być gotowi na związane z nią scenariusze” — oświadczył szef norweskiej Obrony Cywilnej Oeystein Knudsen jr. Norwegia ma ok. 18,6 tys. schronów mogących pomieścić ok. 46 proc. ludności.

Liczba dnia

800 mln euro do 2030

roku Litwa powinna zainwestować w swoje koleje, oświadczył minister komunikacji Litwy Juras Taminskas. Zaznaczył, że w latach 2026-2027 na ten cel zostanie wydanych 40 mln euro.

Samorząd Rejonu Wileńskiego uznany za jeden z najprzyjaźniejszych rodzinie

15 maja w Sejmie Republiki Litewskiej po raz pierwszy w historii kraju nagrodzono 10 samorządów za wyjątkową dbałość o rodziny.

W gronie laureatów znalazł się również Samorząd Rejonu Wileńskiego, zdobywając wyróżnienie w kategorii ustanowionej przez Ministerstwo Środowiska: „Za dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb rodzin” – doceniono go za systematyczny rozwój terenów zielonych oraz tworzenie wysokiej jakości, bezpiecznych i dostępnych dla wszystkich grup wiekowych przestrzeni publicznych.

Odbierając to zaszczytne wyróżnienie, mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz podkreślił, że nagroda odzwierciedla konsekwentną pracę samorządu oraz umiejętność skutecznego reagowania na specyficzne potrzeby infrastrukturalne tego młodego, rozwijającego się rejonu.

„Samorząd działa najbliżej mieszkańców, codziennie rozwiązuje ich problemy i najlepiej wie, co dla nich jest najważniejsze. Budowanie samorządności to przede wszystkim tworzenie silnej społeczności, której fundamentem jest właśnie rodzina.

Rejon wileński to jeden z największych, a zarazem bardzo specyficzny, podwileński samorząd o strukturze pierścieniowej. Rozwój infrastruktury jest tutaj znacznie trudniejszy, ponieważ wysokiej jakości usługi i przestrzenie musimy zapewnić nie w jednym centrum, lecz w kilkudziesięciu różnych miejscowościach. Ponadto jesteśmy jednym z najmłodszych samorządów w kraju – większość mieszkańców to ludzie w wieku 18–44 lat, którzy właśnie tutaj zakładają rodziny. Odpowiedź na rosnące potrzeby młodych rodzin jest dla nas najsilniejszym bodźcem do działania.

Ta nagroda, przyznana przez Ministerstwo Środowiska za dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb rodzin, to dla nas niezwykle ważne wyróżnienie. Potwierdza ono, że nasze wysiłki na rzecz tworzenia zielonego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla wszystkich pokoleń – od najmłodszych do najstarszych – są zauważane i doceniane” – powiedział mer R. Duchniewicz.

Samorząd Rejonu Wileńskiego doceniony na szczepku krajowym za dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb rodzin **Fot. vrsa.lt**

Wydarzenie „Samorząd najbardziej przyjazny rodzinie” to inicjatywa Ministerstwa Opieki Społecznej i Pracy, zorganizowana wspólnie z Ministerstwami: Środowiska, Kultury, Ochrony Zdrowia, Oświaty, Nauki i Sportu oraz Spraw Wewnętrznych. To symboliczne, że te pierwsze w historii nagrody wręczono w tak wyjątkowym dniu – zbiegającym się z obchodami Międzynarodowego Dnia Rodziny oraz Dnia Dziecka.

NOWY SKWER W KOWALCZUKACH

Według dyrektora Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego, Vytautas Vansavičiusa, to krajowe wyróżnienie idealnie ilustruje radostny zbieg okoliczności. Właśnie 15 maja w gminie Kowalczyki oddano do użytku nową przestrzeń dla lokalnej społeczności.

„To bardzo symboliczne, że dokładnie w dniu, w którym zostaliśmy nagrodzeni w Sejmie za dostosowanie przestrzeni publicznych dla rodzin, w Kowalczykach oficjalnie otworzyliśmy kolejne takie miejsce – nowy i przytulny skwer dedykowany całej społeczności wiejskiej, gdzie dzieci, rodziny i wszyscy mieszkańcy mogą się

spotykać i wartościowo spędzać czas wolny” – zaznaczył V. Vansavičius.

Mer Robert Duchniewicz podziękował mieszkańcom za zaangażowanie. Z kolei wicemer Algis Vaitkevičius zwrócił uwagę na funkcjonalność nowej przestrzeni, która oferuje wygodne ścieżki, bezpieczny plac zabaw dla najmłodszych oraz pełne przystosowanie do wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców w każdym wieku i o różnej sprawności fizycznej.

„Skwer echa wspólnoty” (lit. „Bendrystės aidų skveras”) – właśnie taką symboliczną nazwę dla nowej przestrzeni przy ul. Sodų 26 wybrała sama społeczność Kowalczyk. Dzięki inwestycji o łącznym budżecie wynoszącym ponad 361 tys. euro, mieszkańcy zyskali idealne miejsce do odpoczynku, rekreacji i integracji. W ramach projektu zadbano też o infrastrukturę: przy sąsiadującym centrum kultury powiększono parking, a na samym skwerze zainstalowano system nawadniania trawnika. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

TRANSPORT Samochody w kraju już mogą jeździć samodzielnie

Na litewskich drogach można już poruszać się samochodami częściowo autonomicznymi, które są w stanie przejąć część funkcji kierowcy — utrzymywać pas ruchu, regulować prędkość lub pomagać w jeździe w warunkach intensywnego ruchu, jednak nie zastępują one kierowcy i nie zwalniają go z odpowiedzialności. Ministerstwo Transportu wraz z Litewską Administracją Bezpieczeństwa Transportu (LTSA) uznało tymczasowe zatwierdzenie systemu FSD (ang. Full Self-Driving, Supervised) wydane przez holenderską administrację transportową (RDW), o czym w środę 20 maja poinformowało ministerstwo. „Litwa jest jednym z pierwszych krajów w Europie, w którym samochody mogą od teraz jeździć samodzielnie. Technologie te już teraz mogą realnie przyczynić się do bezpieczniejszej i wygodniejszej jazdy, zwłaszcza podczas dłuższych podróży lub w monotonnym ruchu drogowym” — stwierdził minister Juras Taminskas.

SEJM Koniec z imitacjami alkoholu dla dzieci

We wtorek 19 maja Sejm, po przeprowadzeniu debaty, poparł wniosek o wprowadzenie zakazu sprzedaży, nabywania lub przekazywania w inny sposób osobom poniżej 18. roku życia napojów bezalkoholowych, na opakowaniach których wymieniono rodzaj alkoholu, na przykład piwo, wino, cydr i inne. Ostateczne głosowanie odbędzie się podczas następnego posiedzenia plenarnego. Zmiany mają na celu zakazanie sprzedaży lub przekazywania nieletnim wszelkich napojów imitujących alkohol, takich jak bezalkoholowy gin, tequila, wódka, wermut czy rum. Kara za sprzedaż takich napojów osobom nieletnim wynosiła-

by 60-120 euro, a za ich zakup lub przekazanie 20-50 euro, tyle samo, co za przekazanie napojów energetycznych.

PE Uhonorowano Valdasa Adamkusa

We wtorek 19 maja w Strasburgu wręczono pierwsze nagrody za zasługi dla Europy ustanowione przez Parlament Europejski (PE). Wyróżniono również byłego prezydenta Litwy. Adamkus otrzymał nagrodę za to, że „odegrał ważną rolę w procesie przystąpienia Litwy do Unii Europejskiej” oraz „promował europejskie wartości, demokrację i pokój”. Byłemu prezydentowi pogratulował obecny przywódca Litwy Gitanas Nausėda. „Prezydent V. Adamkus dla wielu, w tym dla mnie osobiście, pozostaje wzorem i inspiracją — to zaszczyt go znać i nadal uczyć się od niego mądrości, przywództwa oraz oddania Litwie i Europie” — napisał we wtorek Nausėda w serwisie społecznościowym X. W uroczystej ceremonii wzięło udział trzynastu z dwudziestu laureatów Orderu Europy. Valdas Adamkus nie uczestniczył w uroczystości.

TRANSPORT Rail Baltica liczy na środki UE

Na realizację pierwszego etapu projektu Rail Baltica w Litwie potrzeba jeszcze około 4 mld euro. Dalszy przebieg projektu będzie zależał od przyszłego finansowania ze środków UE. Wynika to z poniedziałkowego (18 maja) posiedzenia grupy roboczej sejmowej Komisji Spraw Europejskich, która sprawuje kontrolę parlamentarną nad projektem Rail Baltica. Omówiono na nim

kwestie finansowania projektu, przebieg negocjacji w sprawie budżetu UE na lata 2028-2034 oraz finansowanie krajowe.

IRAN Masowe wesele w Teheranie

Władze irańskie zorganizowały w Teheranie masowe publiczne śluby dla par, które zgłosiły się do programu wspieranego przez państwo, a którego uczestnicy deklarują gotowość do poświęcenia życia w wojnie przeciwko USA i Izraelowi. Według doniesień irańskich mediów w ceremoniach zorganizowanych późnym wieczorem w poniedziałek na kilku głównych placach stolicy wzięły udział setki par, w tym ponad 100 na ogromnym Placu Imama Hosseina w centrum Teheranu. Aby podnieść morale, uroczystości były transmitowane w telewizji państwowej.

OCHRONA Startuje ubezpieczenie od ataków dronów

Lietuvos draudimas, litewska firma ubezpieczeniowa z branży ubezpieczeń majątkowych, należąca do PZU, rozpoczyna ubezpieczanie przedsiębiorstw od ryzyka związanego z konfliktami o charakterze politycznym — w tym od dronów wojskowych, aktów terrorystycznych i sabotażu. W nowym wykazie ubezpieczeń majątku przedsiębiorstw wyróżniono ryzyko, z powodu którego majątek może ulec zniszczeniu lub utracie: akt terrorystyczny, sabotaż, zamieszki i niepokoje społeczne, złośliwe uszkodzenie, a także powstanie, zamach stanu, bunt lub działania wojenne, w tym wojna domowa — poinformowała w poniedziałek 18 maja firma. Dyrektor Lietuvos draudimas, Simonas Lisauskas, stwierdził, że do tej pory takie ryzyko zaliczano do kategorii zdarzeń nieobjętych ubezpieczeniem.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Dainius Labutis, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Tajlandia skraca okres ruchu bezwizowego

Tajlandia wycofuje się z 60-dniowego ruchu bezwizowego dla turystów. Nowe zasady oznaczają powrót do krótszego pobytu bez wizy, choć dokładna data ich wejścia w życie nie jest jeszcze znana. Rząd Tajlandii zdecydował o zniesieniu 60-dniowego bezwizowego reżimu dla turystów, wprowadzonego w lipcu 2024 r. Jak poinformowała gazeta „Bangkok Post”, turyści z 54 krajów będą mogli ponownie przebywać w kraju bez wizy przez 30 dni.

60-dniowy pobyt bez wizy miał pomóc w odbudowie sektora turystycznego po pandemii koronawirusa. Według danych rządowych rozwiązanie to doprowadziło jednak także do nadużyć. Instytucje wskazywały na przypadki, w których cudzoziemcy wykorzystywali dłuższy pobyt do nielegalnego prowadzenia działalności gospodarczej lub pozostawania w kraju na stałe.

Minister turystyki Surasak Phanchaoenworakul poinformował, że decyzja zostanie przekazana właściwym organom. Nie wiadomo jeszcze, kiedy dokładnie zacznie obowiązywać. Według Ministerstwa Spraw Zagranicznych zmiany wejdą w życie po 15 dniach od ich publikacji w oficjalnym dzienniku Tajlandii.

Turyści, którzy już przebywają w Tajlandii lub przyjadą przed wejściem nowych zasad w życie, będą mogli pozostać w kraju na dotychczasowych warunkach.

Decyzja zapada w czasie spadku liczby turystów. Do połowy maja liczba zagranicznych przyjazdów była o 3,3 proc. niższa niż rok wcześniej. W 2025 r. Tajlandię odwiedziło 33 mln cudzoziemców, a w tym roku rząd spodziewa się 32 mln. Szczególnie widoczny jest spadek liczby turystów z Chin. Branża łączy go m.in. ze wzrostem cen podróży, napięciami geopolitycznymi oraz wyższymi cenami lotów spowodowanymi konfliktem w Iranie.

Opr. J.B. na podst. ELTA

Operacja służb w Solecznikach. Zatrzymano pracownika samorządu

We wtorek 19 maja w Solecznikach zatrzymano pracownika Samorządu Rejonu Solecznickiego.

Policja ujawniła dotychczas niewiele szczegółów w związku z zatrzymaniem w Samorządzie Rejonu Solecznickiego Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Według telewizji TV3 operacja organów ścigania ma związek z przemytem papierosów z Białorusi. Przeszukano gabinet urzędnika oraz jego dom.

PRZESZUKANIA W SAMORZĄDZIE

Informację o zatrzymaniu pracownika Wydziału Gospodarki Komunalnej potwierdził w programie informacyjnym TV3 dyrektor samorządu, Grzegorz Jurgo. Zatrzymany pracuje w samorządzie od pięciu lat.

„W opisie stanowiska tego pracownika wszystkie funkcje były związane z gospodarką komunalną, zajmował się głównie gospodarką ciepłą, a także projektami (...) oraz utrzymaniem terenów publicznych” — powiedział Grzegorz Jurgo.

Według doniesień przeszukiwanie w gabinecie pracownika trwało kilka godzin. „Widzimy tylko, że nie ma komputera, a innych informacji o tym, co dokładnie zostało zabrane i czy w ogóle coś zabrano, nie posiadam” — zaznaczył Jurgo.

Według informacji TV3 działania organów ścigania są związane

z przemytem papierosów z Białorusi. Łącznie zatrzymano prawdopodobnie cztery osoby. Wśród nich wymieniana jest strażniczka graniczna, jednak Państwowa Służba Ochrony Granic (VSAT) tego nie potwierdza.

„Żadna strażniczka nie została dzisiaj zatrzymana podczas pełnienia służby. (...) Do końca dnia nie otrzymaliśmy żadnych oficjalnych informacji o zatrzymaniu strażniczek poza służbą” — powiedział Giedrius Mišutis, przedstawiciel VSAT.

POLICJA POTWIERDZA DZIAŁANIA

Przedstawicielka Komisariatu Policji Okręgu Wileńskiego Julija Samorokovskaja potwierdziła agencji BNS sam fakt przeprowadzenia operacji, ale nie podała szczegółów. Według niej działania prowadziło Biuro Policji Kryminalnej Litwy.

„Tak, trwa operacja, ale na razie nie możemy komentować tego szerzej” — stwierdziła Julija Samorokovskaja.

Opr. J. B. na podst. BNS

Emerytalna burza na Litwie. Mačiulis alarmuje: „To nie jest dobry pomysł”

Honorata Adamowicz

Propozycje zmian w systemie emerytalnym wywołują coraz większe emocje. Algirdas Sysas proponuje rezygnację z 1,5-proc. państwowej dopłaty motywacyjnej dla oszczędzających w II filarze emerytalnym. Jego zdaniem należałoby również rozważyć zniesienie obowiązku rent dożywotnich, czyli anuitetów. Do tych propozycji krytycznie odnosi się ekonomista Nerijus Mačiulis, który ostrzega, że taki kierunek zmian może osłabić cały system zabezpieczenia emerytalnego.

„OSZCZĘDZANIE NA STAROŚĆ PRZESTAJE BYĆ PRIORYTETEM”

— To nie jest dobry pomysł. Różnego rodzaju zachęty do oszczędzania na emeryturę funkcjonują w wielu państwach. W tym przypadku prezentowane jest podejście, że oszczędzanie na starość nie jest priorytetem i każdy powinien zadbać o to samodzielnie. Problem polega na tym, że ludzie z natury myślą krótkoterminowo, skupiają się na tym, czego potrzebują dziś, w tym tygodniu czy w tym roku, a znacznie rzadziej zastanawiają się nad tym, jak będzie wyglądało ich życie po osiągnięciu wieku emerytalnego — przekonuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Nerijus Mačiulis, główny ekonomista Swedbanku.

Przypomina, że Litwa stoi w obliczu poważnych zmian demograficznych. Do połowy XXI stulecia liczba osób w wieku emerytalnym wzrośnie o ok. 200 tys. Społeczeństwo szybko się starzeje, seniorzy żyją coraz dłużej, a jednocześnie maleje liczba osób w wieku produkcyjnym, zarówno z powodu niskiej dzietności, jak i skutków emigracji z poprzedniej dekady. W takim kontekście — ostrzega ekonomista — utrzymanie stabilnego systemu emerytalnego stanie się ogromnym wyzwaniem. Coraz trudniej będzie zapewnić, aby emerytury wypłacane przez Sodrę i z budżetu państwa były zbliżone do wynagrodzeń osób pracujących.

Jak zauważa Mačiulis, właśnie dlatego wiele europejskich państw rozwijało systemy II i III filaru emerytalnego po to, aby w przyszłości część odpowiedzialności za dochody emerytalne przejęły fundusze kapitałowe, gdy możliwości finansowe państw będą coraz bardziej ograniczone.

„WYCOFYWANIE SIĘ Z REFORM JEST NIEODPOWIEDZIALNE”

— Reformy emerytalne nie pojawiły się przypadkowo. W wielu rozwiniętych krajach, również na Litwie, wdrażano je ponad dwadzieścia lat temu jako odpowiedź na nieuniknione procesy demograficzne. Dlatego obecne próby wycofywania się z tych rozwiązań i szukania krótkoterminowych oszczędności są nieodpowiedzialne i nie zapewniają trwałości systemu — podkreśla specjalista.

Szczególnie krytycznie Mačiulis ocenia chaos komunikacyjny wokół przyszłości systemu emerytalnego.

— Jednego tygodnia słyszymy propozycję likwidacji jednego rozwiązania, w następnym tygodniu pojawia się już kolejna propozycja. To nie buduje zaufania ani do państwa, ani do systemu zabezpieczenia społecznego — zaznacza rozmówca.

Zdaniem ekonomisty politycy rządzącej większości powinni wreszcie

odpowiedzieć sobie na fundamentalne kwestie: czy myślą o tym, jak emeryci będą żyli za dziesięć lat, czy interesuje ich wyłącznie doraźny efekt polityczny i potrzeby chwili.

„ANUITETY SĄ HAMULCEM”

Tymczasem przewodniczący sejmowej Komisji Finansów i Budżetu, Algirdas Sysas, w radiu LRT mówił: „Trzeba byłoby wrócić także do kwestii tego, że wypłata anuitetów nie powinna należeć do obowiązków Sodry, ponieważ Sodra nie ma żadnego związku z prywatnym systemem emerytalnym”.

Jego zdaniem obowiązkowe anuitety zniechęcają ludzi do pozostawania w systemie. „Anuitety są hamulcem dla II filaru emerytalnego, ponieważ jeśli człowiek będzie wiedział, że po osiągnięciu wieku emerytalnego będzie mógł, gdy będzie tego potrzebował, wypłacić całą zgromadzoną kwotę, to być może pozostanie w systemie i dalej będzie oszczędzał. Natomiast jeśli będzie jasne, że możliwy jest tylko anuitet albo wypłata okresowa, zobaczymy, że przed zamknięciem okna możliwości wyboru, w grudniu przyszłego roku, z systemu wycofa się jeszcze więcej osób” — ocenił Sysas. ■

O tym, jak będzie wyglądała ich emerytura, osoby pracujące muszą zastanowić się już dziś **Fot. Marian Paluszkiwicz**

100 mln euro na modernizację rolnictwa

Komisja Europejska (KE) zatwierdziła litewski program pomocy państwa o wartości 100 mln euro. Środki mają wesprzeć gospodarstwa i firmy rolnicze inwestujące w bardziej zrównoważoną oraz nowoczesną produkcję.

Finansowanie będzie udzielane w formie pożyczek. Program obejmuje inwestycje m.in. w technologii precyzyjnego rolnictwa, praktyki poprawiające jakość gleby i magazynujące węgiel, rozwiązania ograniczające emisję gazów cieplarnianych i amoniaku, a także standardy dobrostanu zwierząt wyższe niż wymagane.

„Środki te pomogą gospodarstwom w łatwiejszym inwestowaniu w nowocześniejsze, bardziej zrównoważone i wydajniejsze technologie. Znaczna część rolników jako główne przeszkody dla takich inwestycji wymienia zbyt wysokie koszty i długi okres zwrotu. Dlatego poprzez ten środek dążymy do stworzenia lepszych warunków dla gospodarstw rolnych do modernizacji, obniżenia kosztów, zwiększenia odporności oraz dostosowania się do zmieniających się warunków klimatycznych i rynkowych” — twierdzi wiceminister rolnictwa Rolandas Taroškevičius.

Maksymalna kwota pożyczki wyniesie 2 mln euro, a okres kredytowania — do 10 lat. Pożyczki będą finansowane w 70 proc. ze środków publicznych i w 30 proc. z prywatnych środków pośredników finansowych.

Część finansowana ze środków państwowych będzie nieoprocentowana. Dla części prywatnej zastosowana zostanie stopa rynkowa, przy czym marża pośrednika finansowego nie będzie mogła przekroczyć 5 proc. +Euribor. Pośredników finansowych wybierze Narodowy Bank Rozwoju Republiki Litewskiej (ILTE). Pierwsze pożyczki rolnicy powinni otrzymać jesienią tego roku. Program będzie realizowany do końca 2028 r.

Opr. J. B. na podst. ZUM

W bankach doszło do zakłóceń w funkcjonowaniu systemu

We wtorek 19 maja trzy banki zgłosiły zakłócenia w funkcjonowaniu systemu. Bank Litwy (LB) informuje, że obecnie wszystkie płatności na Litwie, w tym płatności natychmiastowe, odbywają się bez zakłóceń.

— Do zakłóceń doszło w systemie międzynarodowego operatora infrastruktury płatności natychmiastowych EBA CLEARING. Wszystkie zakłócenia zostały usunięte o godz. 3:30 w nocy czasu litewskiego — informuje „Kurier Wileński” Giedrius Šniukas, główny specjalista Działu Komunikacji LB.

Z informacji LB wynika, że były to zakłócenia techniczne, prawdopodobnie spowodowane aktualizacjami systemu przeprowadzonymi w weekend, z soboty na niedzielę.

PROBLEM DOTKNĄŁ TYSIĄCE BANKÓW EUROPY

Z infrastruktury płatności natychmiastowych EBA CLEARING korzystają 92 banki z 23 krajów europejskich, w tym trzy z Litwy. Szacuje się jednak, że ze względu na połączenia międzybankowe problem mógł wpłynąć łącznie na usługę płatności natychmiastowych w około 2 860 bankach w Europie.

Bank Litwy monitorował incydent na bieżąco, gromadził informacje od EBA CLEARING i regularnie przekazywał je litewskim dostawcom usług płatniczych. „W przypadku tym-

czasowej niedostępności usługi płatności natychmiastowych użytkownikom zaleca się korzystać z przelewów standardowych (niepilnych/nienatychmiastowych), wybierając zwykły rodzaj płatności” — radzi LB.

Przelewy standardowe realizowane są zgodnie z warunkami określonymi przez banki w regulaminach usług płatniczych. W większości przypadków zlecenia płatnicze złożone przed godziną 16:00-16:30 są realizowane jeszcze tego samego dnia roboczego.

PRZELEWY NATYCHMIASTOWE BYŁY NIEDOSTĘPNE

Z powodu zakłócenia w systemie europejskiego dostawcy infrastruktury płatniczej EBA CLEARING usługa płatności natychmiastowych nie działała do i z banków: Swedbank, SEB oraz Luminor.

We wtorek Swedbank ogłosił na swojej stronie internetowej, że nie można było wykonywać przelewów natychmiastowych. Z kolei Bank Litwy informował, że zwykłe przelewy bankowe, podobnie jak inne usługi, działały bez zakłóceń. Szefowa komunikacji banku Luminor, Birutė Eimontaitė, potwierdziła, że część płatności natychmiastowych była realizowana jako zwykłe międzybankowe przelewy SEPA.

Opr. Justyna Giedrojć

Do zakłóceń doszło w systemie międzynarodowego operatora infrastruktury płatności natychmiastowych EBA CLEARING Fot. Marian Paluszkiwicz

Czerwony alarm powietrzny nad Litwą. Władze wyciągają wnioski, podjęto decyzje

W środę 20 maja mieszkańcy Litwy otrzymali powiadomienia o czerwonym alarmie zagrożenia powietrznego. Aktywowano procedury. Dowiadujemy się też, jak zareagowali mieszkańcy.

W środę rano wschodnia Litwa otrzymała komunikat, że istnieje ryzyko zagrożenia powietrznego. Wkrótce podniesiono stopień zagrożenia do czerwonego, oznaczającego, że mieszkańcy muszą niezwłocznie udać się do schronów. Idealnie jednak nie było. W wielu rejonach Wilna schronów po prostu nie ma, a aplikacja LT72 zawieszała się. Władze już odniosły się do zarzutów.

Pierwszy komunikat o ostrzeżeniu wysłanym do mieszkańców wschodniej Litwy pojawił się o godz. 9:37. Początkowo zagrożenie ogłoszono w rejonach ignalińskim, uciańskim, święciańskim i jezioroskim. Później — w rejonach wileńskim i olickim. O godz. 11:09 obiekt zniknął z radarów w pobliżu Mereczy w rejonie olickim, a komunikat o odwołaniu alarmu w całym kraju został rozesłany około godz. 11:40.

Jak poinformowano po alarmie, o obiekcie lecącym w kierunku Litwy, prawdopodobnie o dronie, poinformowała Białoruś za pośrednictwem specjalnej gorącej linii. Taką informację otrzymała też Łotwa. Zostały uruchomione siły policyjne NATO, z bazy Ämari w Estonii wystartowały dwa myśliwce, jednak w powietrzu nie wykryto wrogiego statku powietrznego. Szef litewskiego Narodowego Centrum Zarządzania Kryzysami Vilmantas Vitkauskas twierdzi, że najprawdopodobniej dron przyleciał ze strony Białorusi.

„ZMIERZANIE SIĘ Z NOWĄ RZECZYWISTOŚCIĄ”

Wstrzymano działalność lotniska w Wilnie, ruch pociągów, przerwano posiedzenia sądów w stolicy. W klinice Santaros kontynuowano zaplanowane operacje, ale nie rozpoczęto nowych. W ciągu godziny do Ogólnego Centrum Pomocy (BPC) zadzwono

■ Fot. Apolinary Klonowski

niło prawie półtora tysiąca zaniepokojonych osób.

„Doszło do prawdziwego zmierzania się społeczeństwa z nową rzeczywistością” — tak podsumował sytuację minister ochrony kraju Robertas Kaunas.

PAŁAC PREZYDENCKI TRAKTUJE TEN INCYDENT JAKO LEKCJĘ.

„Algorytm zadziałał, ludzie zostali ostrzeżeni o potencjalnym zagrożeniu. (...) System działa tak, jak działa” — czytamy słowa doradcy prezydenta Gitanasa Nausėdy, Fredrika Jansona.

Podkreślił, że podobne incydenty mogą się powtarzać, dopóki nie zakończy się wojna na Ukrainie: „Kilka-kilometrów od Litwy od pięciu lat trwa wojna (...). Są to kwestie obrony wojskowej, były i będą w przyszłości, dopóki wojna się nie skończy, zagrożenie będzie istnieć”.

MINISTER KONDRATOWICZ: NIE WSZYSTKO ZADZIAŁAŁO

Minister spraw wewnętrznych Władysław Kondratowicz przyznał, że podczas informowania mieszkańców i poszukiwania przez nich schronienia nie wszystko zadziało. „Sprawdzaliśmy, czy wszystko zadziało w zakresie informowania. Sprawdzaliśmy, jak działały schrony: czy ich otwarcie przebiegło bez problemów” — powiedział minister.

Jak dowiadujemy się, zostanie wyjaśnione, dlaczego u części miesz-

kańców zawieszała się aplikacja LT72 przeznaczona na sytuacje ekstremalne — planowane są rozmowy z dostawcą usług.

„Nieco skorygujemy przekaz: nie tylko schron stanowi bezpieczne miejsce przed ewentualnym atakiem drona, ale także zamknięte pomieszczenie bez zewnętrznych ścian i okien. Tak jest na przykład w tej samej Finlandii, gdzie schronów jest mnóstwo, ale takie komunikaty mają szerszy zasięg” — wyjaśnił minister.

— Trochę paniki było. Nieprzyjemna informacja, bo gdzie uciekać? — pytała retorycznie w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Magda (imię zmienione), pracująca w okolicach Rossy. Na rządowej mapie nie ma w tej okolicy kropek wskazujących lokalizację schronu.

Inna nasza rozmówczyni twierdziła, że „schowała się w pomieszczeniu bez okien, otulona dwoma kocami, tak jak uczą poradniki”.

— To była okazja posiedzieć razem z moją córeczką, porozmawiać, chociaż okoliczności nie były przyjemne — próbowała rozładować sytuację Anna (imię zmienione).

SĄDY W CZASIE WOJNY — NA POZIOMIE USTAWY

Minister sprawiedliwości Rita Tamašunienė oświadczyła, że po tym incydencie ministerstwo podejmie inicjatywę, aby ustawowo określić funkcjonowanie sądów w przypadku wojny.

„Warto mieć ustawę na wypadek, gdyby nadeszła godzina X, jak należy zapewnić sprawiedliwość, ponieważ wtedy pojawiają się zupełnie inne kwestie. Jak wiemy, w takich przypadkach działają maruderzy lub osoby uchylające się od służby wojskowej” — przekazała Rita Tamašunienė.

Aby zdobyć informacje, Departament Stosunków Międzynarodowych Ministerstwa Sprawiedliwości postanowił zwrócić się do Ukrainy, której sądy działają w warunkach stanu wojennego. ■

Opr. A. K. na podst. BNS, LRV, wł.

Fala oszustw telefonicznych na Litwie. Sześć osób straciło ponad 100 tys. euro

Sześć osób straciło niemal 105 tys. euro po telefonach od fałszywych urzędników i funkcjonariuszy. Policja zatrzymała w Wilnie młodego podejrzanego, który miał odebrać kolejną część pieniędzy.

Do funkcjonariuszy zgłosiło się sześciu poszkodowanych w wyniku oszustw. Jak poinformowała w środę 20 maja policja, łączna kwota strat wyniosła prawie 105 tys. euro.

Część spraw dotyczyła telefonów od osób podających się za pracowników instytucji publicznych, firm telekomunikacyjnych, przychodni, urzędu skarbowego oraz funkcjonariuszy policji. Rozmówcy mówili po rosyjsku i nakłaniali ofiary do przekazania pieniędzy osobom, które przychodziły do ich domów.

ZATRZYMANIE W WILNIE

Jedno ze zgłoszeń dotyczyło mieszkańca Wilna, urodzonego w 1950 r. Według zgłoszenia w poniedziałek 18 maja około godziny trzynastej odebrał telefon od nieznanego mężczyzny mówiącego po rosyjsku. Oszuści podali się za pracowników firmy telekomunikacyjnej oraz funkcjonariuszy policji. Mężczyzna przekazał przybyłemu nieznajomemu 12 810 euro. Następnie miał oddać kolejne 10 tys. euro, jednak we wtorek 19 maja około godziny dwunastej funkcjonariusze zatrzymali urodzonego w 2007 r. młodego mężczyznę, który przybył po pieniądze.

Podejrzany trafił do aresztu. W związku ze sprawą wszczęto postępowanie przygotowawcze dotyczące oszustwa oraz stawiania oporu.

KOBIETA Z WILNA STRACIŁA PONAD 16 TYS. EURO

Postępowania przygotowawcze wszczęto również w sprawie pięciu innych incydentów.

Do funkcjonariuszy w Wilnie zgłosiła się kobieta urodzona

w 1960 r. Poinformowała, że w poniedziałek 18 maja, około godziny czternastej, gdy przebywała w domu, zadzwoniły do niej nieznane osoby. Rozmówcy mówili po rosyjsku i podali się za pracowników przychodni oraz funkcjonariuszy policji. W ten sposób wyłudziły od kobiety 11 130 euro. Ofiara przekazała pieniądze przybyłemu nieznalnemu mężczyźnie.

Kolejne zgłoszenie dotyczyło kobiety urodzonej w 1946 r., przebywającej w swoim domu w rejonie wileńskim. W poniedziałek około południa zadzwoniły do niej nieznane kobiety. Przedstawiły się po rosyjsku jako pracownice przychodni i funkcjonariuszki policji. Podstępem wyłudziły od niej 10 tys. euro. Kobieta przekazała pieniądze nieznalnemu mężczyźnie.

Kolejna mieszkanka Wilna, urodzona w 1940 r., straciła 16 750 euro. Osoby mówiące po rosyjsku podały się za pracowników urzę-

du skarbowego i funkcjonariuszy policji. Pieniądze odebrała w jej domu nieznajoma kobieta.

PODOBNE OSZUSTWO W KŁAJPEDZIE

Podobny przypadek odnotowano w Kłajpedzie. Do funkcjonariuszy zgłosiła się kobieta urodzona w 1938 r. Poinformowała, że w poniedziałek około godziny dziesiątej zadzwoniły do niej nieznane osoby mówiące po rosyjsku. Przedstawiły się jako pracownicy przychodni i funkcjonariusze policji. W ten sposób wyłudziły od niej 25 300 euro. Kobieta przekazała pieniądze przybyłemu nieznalnemu mężczyźnie.

We wtorek do funkcjonariuszy z rejonu kretyngańskiego zgłosiła się kobieta urodzona w 1984 r. Według jej relacji, od kwietnia, rzekomo w ramach inwestycji, wyłudzano od niej 28 700 euro. ■

Opr. J. B. na podst. BNS

Policja prowadzi postępowania przygotowawcze w związku ze zgłoszeniami mieszkańców Fot. Freepik

Forum Wileńskie spotkało się z przewodniczącym Komitetu Praw Człowieka Sejmu RL

Forum Wileńskie, zrzeszające członków różnych litewskich partii politycznych, spotkało się z przewodniczącym Komitetu Praw Człowieka przy Sejmie Republiki Litewskiej, posłem Laurynasem Šedvydisem.

ROZMOWA O PRAWACH POLSKIEJ SPOŁECZNOŚCI NA LITWIE

13 maja Forum Wileńskie spotkało się z Laurynasem Šedvydisem, by omówić kwestie praw polskiej społeczności na Litwie w kontekście szkół w rejonie trockim, w tym Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu. Dyskusja toczyła się wokół „Raportu dotyczącego nierównego traktowania szkół mniejszości narodowych w procesie reorganizacji”, przygotowanego przez Europejską Fundację Praw Człowieka, który przedstawiła prawniczka tej organizacji — Agata Palińska. Do spotkania w trybie zdalnym dołączyła także dyrektorka gimnazjum, Renata Krasowska, która przedstawiła obecny stan prawny placówki i kierunki działań.

Dyskusja była szczera i, jak określił przewodniczący Komitetu Praw Człowieka, „serdecznie bezpośrednia”, co pozwoliło na lepsze rozeznanie w skomplikowanej sytuacji wokół wrażliwego tematu.

13 maja Forum Wileńskie spotkało się z Laurynasem Šedvydisem, by omówić kwestie praw polskiej społeczności na Litwie w kontekście szkół w rejonie trockim **Fot. Apolinary Klonowski**

KWESTIA DIAKRYTYKÓW W POLSKICH NAZWISKACH

Kolejnym tematem rozmów stały się znaki diakrytyczne w zapisie polskich nazwisk w oficjalnych dokumentach, od dekad podnoszone w postulatach społeczności Polaków na Litwie. Przedmiotem debaty były nie tylko kwestie prawne, ale także psychologiczne, emocjonalne i historyczne, gdyż uznano, że ich zrozumienie jest kluczowe dla procedowania tej kwestii.

KIERUNEK FW BĘDZIE ZACHOWANY

Forum Wileńskie będzie w dal- szym ciągu kontynuowało spotka- nia z politykami różnych par- tii, zapoznając ich z celami oraz obiektywną opinią społeczności polskiej w zakresie praw mniejszo- ści na Litwie, a także zapoznając się ze stanowiskiem tychże polity- ków wobec postulatów społeczno- ści Polaków na Litwie. ■

Forum Wileńskie,
13 maja 2026 r.

Wilno organizuje święto młodzieży i dobrostanu

23 maja przy Białym Moście w Wilnie odbędzie się druga edycja „Dnia Szczęśliwej Młodzieży” — bezpłatnego festiwalu poświę- conego zdrowiu emocjonalne- mu młodych ludzi. Organizatorzy chcą zwrócić uwagę na problem, o którym wciąż mówi się zbyt rzadko — trudności emocjonalne wśród młodzieży.

Choć litewska młodzież jest uznawana za jedną z najszczęśliw- szych na świecie, badania poka- zują, że aż 93 proc. młodych ludzi doświadcza problemów emocjo-

nalnych. Co roku ok. 50 tys. osób zwraca się po pomoc do „Linii Mło- dzieżowej” („Jaunimo linija”).

„Jeśli chcemy, aby przyszłość Litwy była odporna emocjonal- nie, musimy już dziś dbać o zdro- wie emocjonalne młodzieży” — mówi Diana Bukantaitė, dyrektor „Jaunimo linija”.

Program wydarzenia rozpocze- nie się o godz. 14:00 marszem „Lek- kim krokiem ze Swedbankiem”, or- ganizowanym wspólnie z „Walk15”. od godz. 16:00 przy Białym Moście działać będzie „Łąka szczęścia” —

przestrzeń warsztatów, aktywności i rozmów poświęconych dobrosta- nowi psychicznemu, fizycznemu i finansowemu.

Wieczorem odbędzie się kon- cert. Na scenie pojawią się m.in. Pijus Opera, Monika Pundziūtė, „SHWR”, „Saulės kliošas” oraz „Ga- lera”. Organizatorzy zapowiadają także występ tajemniczego gościa.

W organizację wydarzenia zaan- gażowali się „Jaunimo linija”, „Swe- dbank”, Samorząd miasta Wilna oraz grupa medialna TV3. ■

Opr. J.B. na podst. Vilnius.lt

Instytut Higieny: choroby sercowo-naczyniowe są główną przyczyną przedwczesnych zgonów

Justyna Giedrojc

W 2025 r. ponad połowa wszystkich zgonów była spowodowana chorobami układu krążenia.

— Jeżeli ciśnienie tętnicze jest wyższe niż 130/80, to jest to już powód do wizyty u lekarza rodzinnego — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” lekarz kardiolog prof. Raimondas Kubilius ze szpitala „Kauno klinikos”.

„Ogólny wskaźnik umieralności w kraju utrzymuje się na stabilnym poziomie. Choroby układu krążenia, nowotwory złośliwe, zewnętrzne przyczyny zgonów oraz choroby układu pokarmowego odpowiadają łącznie za 83,9 proc. wszystkich zgonów” — podał we wtorek Instytut Higieny, prezentując wstępny raport dotyczący przyczyn zgonów mieszkańców Litwy w 2025 r.

Według danych urzędu, w 2025 roku na Litwie zmarło 37 tys. 491 osób, czyli o 38 więcej niż w 2024 r. Ponad połowę wszystkich zgonów stanowiły choroby układu krążenia — 51,3 proc. Nowotwory złośliwe stanowiły 21,2 proc. zgonów, zewnętrzne przyczyny zgonów (m.in. urazy, zatrucia) 5,8 proc., a choroby układu pokarmowego 5,6 proc.

BADANIA PROFILAKTYCZNE

Wiele osób nie zdaje sobie sprawy, że powinny regularnie kontrolować stan swojego układu krążenia.

— Pacjenci często nie mają świadomości, że przysługują im bezpłatne badania w ramach programów profilaktycznych. Należy zwiększać wiedzę na temat tego, że po ukończeniu 40. roku życia warto zgłosić się do lekarza rodzinnego — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Alma Astafjewa, przewodnicząca Litewskiego Stowarzyszenia Lekarzy Rodzinnych.

Program profilaktyki chorób układu krążenia jest przeznaczony

dla kobiet i mężczyzn w wieku od 40 do 60 lat (włącznie). W ramach programu lekarz rodzinny ocenia czynniki ryzyka w określonych odstępach czasu, a w razie potrzeby opracowuje indywidualny plan profilaktyki chorób sercowo-naczyniowych. Jeśli stwierdzi się bardzo wysokie ryzyko wystąpienia chorób układu krążenia, pacjent kierowany jest do specjalistycznych placówek medycznych w celu przeprowadzenia szczegółowych badań diagnostycznych. W razie potrzeby wdrażane jest odpowiednie leczenie.

W ramach programu można bezpłatnie wykonać badania poziomu glukozy we krwi, cholesterolu oraz trójglicerydów. Możliwe jest również wykonanie EKG oraz innych badań diagnostycznych, które pozwalają określić, czy dana osoba należy do grupy podwyższonego ryzyka.

— Program profilaktyczny skierowany jest do pacjentów w określonej grupie wiekowej. Jednak w przypadku złego samopoczucia, nawet jeśli osoba nie mieści się w przedziale wiekowym 40-60 lat, powinna skonsultować się z lekarzem rodzinnym. Lekarz oceni stan zdrowia, zleci niezbędne ba-

dania oraz w razie potrzeby wystawi skierowanie do specjalisty — wyjaśnia Alma Astafjewa.

CHOROBY UKŁADU KRĄŻENIA ROZWIJAJĄ SIĘ BEZOBJAWOWO

Kardiolodzy zachęcają do rozpoczęcia profilaktycznych badań układu krążenia już po ukończeniu 18. roku życia.

— Choroby układu krążenia, takie jak np. nadciśnienie, przez lata rozwijają się bezobjawowo. Kiedy pojawiają się pierwsze, wyraźne symptomy, choroba jest już zazwyczaj zaawansowana. Dlatego ludzie powinni rozpocząć badania profilaktyczne już po ukończeniu 18. roku życia. W tym wieku każdy powinien już wiedzieć, jakie ma ciśnienie tętnicze czy poziom cholesterolu we krwi. Osoby, których rodzice lub dziadkowie cierpią na choroby układu krążenia lub w których rodzinach występowały zgony na skutek udaru mózgu, zawału serca lub po prostu nagle zgonu, powinni rozpocząć badania profilaktyczne w jeszcze młodszym wieku — mówi lekarz kardiolog prof. Raimondas Kubilius, kierownik kliniki rehabilitacyjnej Szpitala Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu „Kauno klinikos”.

13.>>

Choroby układu krążenia, takie jak np. nadciśnienie, przez lata rozwijają się bezobjawowo

12.>>

Zaznacza, że jeżeli ciśnienie tętnicze jest wyższe niż 130/80, to jest to już powód do wizyty u lekarza rodzinnego.

— Nie ma jednej, uniwersalnej recepty na to, jak uniknąć chorób sercowo-naczyniowych. Należy m.in. uświadomić, że palenie — czy to tradycyjnych papierosów, tytoniu podgrzewanego, czy papierosów elektronicznych — negatywnie wpływa na układ krążenia. Warto też pamiętać o codziennej aktywności fizycznej trwającej co najmniej 30-45 minut, dostosowanej do wieku, możliwości i stanu zdrowia. Należy też regularnie badać poziom cukru we krwi oraz kontrolować nawyki żywieniowe — wylicza kardiolog.

KLUCZOWY WPŁYW ŻYWNOŚCI

Rozmówca podkreśla, że żywność, którą spożywamy, ma kluczowy wpływ na stan naszego układu krążenia.

— Ostatnio przeprowadzone badania wykazały, że ponad 25 proc. produktów spożywczych kupowanych przez przeciętną rodzinę w centrach handlowych stanowi żywność przetworzona lub wysoko przetworzona. Kardiolog podkreśla, że najlepsze jedzenie — to przygotowane w domu — wystarczy raz zjeść obiad lub kolację w restauracji, by przekroczyć dzienne zalecane spożycie soli nawet o 200 proc. — stwierdza prof. Raimondas Kubilius.

Kardiolog dodaje, że zgony z powodu chorób sercowo-naczyniowych są plagą nie tylko Litwy, ale także Europy i całego świata.

DANE INSTYTUTU HIGIENY

W 2025 r. w Litwie zmarło 18 212 mężczyzn, czyli o 119 mniej niż w 2024 r. Najwięcej mężczyzn (44,8 proc.) zmarło z powodu chorób układu krążenia. W tej grupie 61,7 proc. zgonów spowodowała choroba niedokrwienna serca, 18,8 proc. choroby naczyń mózgowych, a 9,5 proc. nadciśnienie tętnicze.

Z powodu nowotworów złośliwych zmarło 4 342 mężczyzn. Naj-

Warto pamiętać o codziennej aktywności fizycznej trwającej co najmniej 30-45 minut, dostosowanej do wieku, możliwości i stanu zdrowia — zaleca kardiolog

częściej były to nowotwory tchawicy, oskrzeli i płuc (19,8 proc.), rak prostaty (11,9 proc.) oraz rak żołądka (7,6 proc.). Z powodu nowotworów tchawicy, oskrzeli i płuc zmarło trzykrotnie więcej mężczyzn niż kobiet.

Przyczyny zewnętrzne odpowiadały za 8,5 proc. wszystkich zgonów mężczyzn. Spośród 1 556 mężczyzn, którzy zmarli z tych przyczyn, 60,2 proc. poniosło śmierć w wyniku wypadków, m.in. komunikacyjnych, upadków, utonięć oraz przypadkowych zatruć, a 27,1 proc. w wyniku samobójstwa.

Choroby układu pokarmowego stanowiły 6,2 proc. wszystkich przyczyn zgonów mężczyzn. Z tego powodu zmarło 1 123 mężczyzn, z czego 22,3 proc. z powodu marskości i zwłóknienia wątroby, a 21 proc. z powodu alkoholowej choroby wątroby.

W 2025 r. w Litwie zmarło 19 279 kobiet, czyli o 157 więcej niż rok wcześniej. Większość kobiet (57,4 proc.) zmarła z powodu chorób układu krążenia. W tej grupie 59,7 proc. zgonów spowodowała choroba niedokrwienna serca, 22,7 proc. choroby naczyń mózgowych, a 11,2 proc. nadciśnienie tętnicze.

Nowotwory złośliwe były przyczyną śmierci 3 601 kobiet, co stanowiło 18,7 proc. wszystkich

zgonów kobiet. Najczęściej występowały nowotwory piersi (15,4 proc.), tchawicy, oskrzeli i płuc (8,1 proc.) oraz trzustki (7,7 proc.).

Trzecie miejsce w strukturze przyczyn zgonów kobiet zajęły choroby układu pokarmowego. Z ich powodu zmarło 975 kobiet, co stanowiło 5,1 proc. wszystkich zgonów kobiet.

Z przyczyn zewnętrznych zmarło 630 kobiet, czyli 3,3 proc. wszystkich zmarłych kobiet. Spośród nich 70 proc. zmarło w wyniku wypadków, a 16,3 proc. w wyniku samobójstwa.

Według danych Instytutu Higieny, w 2025 r. zmarło 64 dzieci w wieku od 1 do 17 lat, w tym 43 chłopców i 21 dziewcząt.

Raport wskazuje, że w latach 2014-2022 liczba zgonów dzieci w wieku 1-17 lat malała. W 2023 r. wzrosła do 83 przypadków, jednak w kolejnych latach ponownie zaczęła spadać.

Głównymi przyczynami zgonów dzieci w wieku 1-17 lat były: zewnętrzne przyczyny zgonów (48,4 proc.), nowotwory złośliwe (15,6 proc.) oraz wady wrodzone (14,1 proc.). Z powodu przyczyn zewnętrznych zmarło 31 dzieci — 23 chłopców i 8 dziewcząt.

Fot. Marian Paluszkievicz

Czy Amerykanie opuszczą Europę?

Poseł Pavilionis: „Ameryka szanuje siłę”

Antoni Radczenko

Stany Zjednoczone grożą cofnięciem swych żołnierzy z Europy. Poseł Žygimantas Pavilionis w rozmowie z „KW” twierdzi, że to jest raczej niemożliwe. Europa i USA, zdaniem polityka, w dzisiejszym świecie potrzebują siebie nawzajem.

Doradca litewskiego prezydenta ds. bezpieczeństwa Deividas Matulionis poinformował, że posiada informacje wskazujące, iż w związku z przeglądem obecności wojskowej USA w Europie, amerykańscy żołnierze pozostaną na Litwie. Nie mógł jednak powiedzieć, czy Ameryka w naszym kraju pozostawi obecną liczbę żołnierzy, ok. 1 000, czy będzie to inna liczba. „Czy pozostaną w tej samej liczbie, czy wydarzy się cud i będzie ich jeszcze więcej, czy jednak ich liczba zostanie zmniejszona? W tej kwestii wciąż jest bardzo wiele niewiadomych” — oświadczył Matulionis w rozmowie z Żinią radijas.

USA, LITWA, POLSKA

Doradca określił obecność amerykańskich żołnierzy na Litwie jako „najważniejszy czynnik odstraszający”. „Chciałbym być optymistą, rzeczywiście nie dajemy powodów do podejmowania działań przeciwko nam poprzez zmniejszanie sił” — stwierdził doradca prezydenta.

Pod koniec ubiegłego tygodnia Agencja Reutera, powołując się na dwóch anonimowych amerykańskich urzędników, podała, że USA anulowały plany rotacyjnego przemieszczenia 4 tys. amerykańskich żołnierzy do Polski. Ze swej strony stacja telewizyjna CNN, ponownie powołując się na anonimowe źródło w resorcie wojny, przekazała, że wstrzymanie rotacji wynika z działań strony amerykańskiej, których celem jest zmniejszenie liczby żołnierzy stacjonujących w Europie.

W poniedziałek (18 maja) wiceminister obrony narodowej RP Paweł Zalewski oświadczył, że decyzję Waszyngtonu Warszawa traktuje jako incydent,

Ameryka sama nie jest w stanie zapanować nad globalnymi konfliktami bez Europy — mówi Žygimantas Pavilionis

który nie może wpłynąć znacząco na relacje polsko-amerykańskie. Minister obrony narodowej oraz wicepremier Władysław Kosiniak-Kamysz oświadczył, że redukcja amerykańskich wojsk w Europie nie może odbywać się kosztem największego sojusznika Ameryki na starym kontynencie. „Rozumiemy, że dochodzi do reorganizacji pobytu wojsk amerykańskich w Europie, ale ta reorganizacja nie może się odbywać kosztem największego sojusznika Stanów Zjednoczonych w Europie” — oświadczył polityk.

ROSJA I CHINY

Wicepremier wskazał, że Polska naprawdę dużo inwestuje we współpracę wojskową ze Stanami Zjednoczonymi. „Budowa miejsca dla żołnierzy amerykańskich, za których pobyt, każdego z nich, inwestujemy 15 tys. dolarów rocznie, to nas odróżnia od innych państw w Europie” — powiedział Kosiniak-Kamysz.

Czy faktycznie Stany Zjednoczone mogą opuścić Europę lub drastycznie zmniejszyć swą obecność wojskową?

— Nie sądzę. Obecnie jestem w Niemczech, w Bremie, gdzie miałem spotkanie z przewodniczącym komitetu obrony niemieckiego parlamentu. Rozmawialiśmy o tym przez cały ranek.

Odpowiedź Niemiec jest bardzo prosta: żadna architektura bezpieczeństwa Europy nie jest możliwa bez Ameryki. Tak samo Ameryka sama nie jest w stanie zapanować nad globalnymi konfliktami bez Europy. Kiedy Ameryka szykuje się do konfliktu z komunistycznymi Chinami, Europa szykuje się do możliwego konfliktu z Rosją. Jeśli te dwa kraje zaatakują w tym samym momencie, to wówczas Ameryka z Europą będą sobie potrzebowały nawzajem. Jeden bez drugiego nie będzie w stanie zwyciężyć w tych wojnach. W dzisiejszym świecie nikt w takich konfliktach nie jest w stanie samodzielnie wygrać — twierdzi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Žygimantas Pavilionis, wiceprzewodniczący sejmowego Komitetu Spraw Zagranicznych.

Deividas Matulionis podczas wtorkowej rozmowy z Żinią radijas odniósł się do sytuacji z dronami, które ostatnio często przelatują przez litewską przestrzeń powietrzną lub padają na jej terytorium. Doradca prezydenta na wstępie odrzucił oskarżenia Rosji dotyczące tego, że jakoby Litwa specjalnie udostępnia swą przestrzeń powietrzną dla ukraińskich dronów. „To absurd i w takim otoczeniu możliwe są bardzo poważne prowokacje wobec nas” — powiedział.

15.>>

14.>>

Doradca nie sprecyzował, co dokładnie ma na myśli, ale podkreślił, że chodzi nie tylko o propagandę w rosyjskiej przestrzeni publicznej, lecz także o działania rosyjskich służb specjalnych.

Skomentował również wypowiedź prezydenta. W ubiegłym tygodniu Gitanas Nausėda stanowczo ostrzegł „państwa prowadzące wojnę w Europie”, aby nie wykorzystywały terytorium Litwy do ataków dronami. „Moje stanowisko jest jasne i kategoryczne. Terytorium Litwy nie było i nie będzie wykorzystywane do żadnych operacji wojskowych państw trzecich przeciwko sąsiednim krajom. Każda próba bezprawnego wykorzystania litewskiej przestrzeni powietrznej byłaby rażącym naruszeniem suwerenności oraz podstawowych norm prawa międzynarodowego” — czytamy w oświadczeniu.

SŁOWO WAŻNIEJSZE NIŻ UMOWA

Zdaniem Matulionisa przekaz ten był przede wszystkim skierowany do Rosji, która — jak zaznaczył — coraz bardziej eskaluje ten temat. „Musielismy bardzo wyraźnie powiedzieć, że chronimy swoją suwerenność, swoje terytorium i nie jesteśmy bezpośrednio zaangażowani w działania wojenne, choć udzielamy i będziemy udzielać wsparcia Ukrainie” — stwierdził doradca.

Zdaniem Pavilionisa w sprawie amerykańskiej obecności wojsko-

wej w naszej części świata trzeba częściej rozmawiać z Amerykanami. Niekoniecznie w rozmowach trzeba ograniczać się tylko do Waszyngtonu. Warto też rozmawiać ze wspólnotami litewską i polską w Stanach Zjednoczonych, aby one naciskały swych przedstawicieli w Senacie i Kongresie.

— Musimy być obecni w całej Ameryce, aby nasz głos był słyszalny a my bardziej ich rozumieli, ich stanowisko. Dlatego nie sądzę, że w kwestii obecności amerykańskich żołnierzy nadejdą kardynalne zmiany. Pewne zmiany mogą być, ale nie będą drastyczne. Na koniec chciałbym powiedzieć jedno, jeśli chcemy, aby Amerykanie nas nie opuścili, to musimy wzmacniać naszą obronę. Amerykanie szanują siłę. Gdy będziemy silni, to Amerykanie sami wybiorą nas. Amerykanie byli częściowo zawiedzeni Europą po 2014 r. Ten zawód nie dotyczył Litwy, Polski czy państw bałtyckich. Raczej krajów znajdujących się bardziej w zachodniej części. Po 2014 r. Europa wiele obiecała Ameryce, ale nic nie zrobiła. Amerykanie bardzo nie lubią osób, które nie dotrzymują danego słowa. Słowo w Stanach ma większą wartość niż podpisana umowa — podkreśla polityk.

Fot. Marian Paluszkiewicz

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

Jeśli chcemy, aby Amerykanie nas nie opuścili, to musimy wzmacniać naszą obronę — podkreśla nasz rozmówca

Popołudniowa drzemka wspiera nasz mózg

Krótką drzemką w ciągu dnia może znacząco poprawić zdolność mózgu do przyswajania nowych informacji — wskazują najnowsze badania przeprowadzone przez grupę naukowców z Niemiec i Szwajcarii.

Zespół badawczy z Uniwersytetu Albrechta i Ludwika we Fryburgu oraz Uniwersytetu Genewskiego wykazał, że nawet 45-minutowa drzemka w ciągu dnia wspiera regenerację synaps (międzykomórkowych połączeń odpowiadających za naukę) i zwiększa wydolność umysłową. Dotychczas takie efekty przypisywano wyłącznie snu nocnemu.

„Nasze wyniki sugerują, że nawet krótkie okresy snu zwiększają zdolność mózgu do kodowania nowych informacji” — powiedział prof. dr Christoph Nissen, kierownik badania.

W eksperymencie uczestniczyło 20 młodych dorosłych. Część z nich odbywała drzemkę, podczas gdy pozostali pozostawali aktywni. Aktywność mózgu monitorowano za pomocą EEG i przezczaszkowej stymulacji magnetycznej. Wyniki badania pokazały, że po drzemce doszło do osłabienia siły połączeń synaptycznych — co w zasadzie świadczy o ich regeneracji. Także okazało się, że zwiększyła się zdolność tworzenia nowych połączeń, czyli mechanizmów odpowiedzialnych za naukę.

Mózg uczestników po drzemce był znacznie lepiej przygotowany do przyswajania wiedzy niż po analogicznym czasie spędzonym na czuwaniu.

Według autorów badania drzemka, do której dochodzi w ciągu dnia, może być szczególnie przydatna w zawodach wymagających wysokiej koncentracji i sprawności — jak muzyka, sport czy profesje związane z bezpieczeństwem.

„Popołudniowa drzemka pozwala nam utrzymać sprawność przy dużym obciążeniu” — podsumował wyniki badania prof. dr Christoph Nissen.

Opr. J. B. na podst. PAP

Naturalne mleko to rzadkość dzisiaj. „Młodzi nawet nie wiedzą, jak smakuje”

Honorata Adamowicz

Janina Sadowska od dzieciństwa hoduje krowy. Obecnie ma jedną krowę oraz dwie kozy. Jak sama mówi dla „KW”, dzięki koziemu i krowiemu mleku, mimo że ma już 81 lat, czuje się dobrze i wciąż ma siłę, by zajmować się zwierzętami.

Podczas rozmowy z okazji obchodzonego 25 maja Międzynarodowego Dnia Mleka, pani Janina opowiada nam o płynących z niego korzyściach.

CIĘŻKA PRACA PRZEZ CAŁY ROK

— Na wsi nie było domu bez obory i zwierząt. Dzisiaj to już rzadkość. Młodzi nie chcą trzymać krów, bo to ciężka praca przez cały rok. Trzeba codziennie wcześniej wstawać, nakarmić zwierzęta, wydoić krowę i przygotować paszę. Wielu ludziom zwyczajnie się to już nie opłaca. Odkąd pamiętam, codziennie wypijam szklankę ciepłego mleka prosto od krowy i szklankę mleka koziego. Tak było w moim domu od zawsze. Naturalne mleko jest bardzo zdrowe i zupełnie inne od tego ze sklepu. Ma prawdziwy smak i wartości odżywcze. Potwierdzają to lekarze. Ja rzadko choruję, nie pamiętam, kiedy ostatnio brałam jakieś leki. Moja lekarka mówi, że mam bardzo mocną odporność i organizm jak na swój wiek. Myślę, że to właśnie dzięki naturalnemu mleku i życiu blisko natury — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” pani Janina.

Kobieta dodaje, że mleko sprzedaje głównie sąsiadom i mieszkańcom z okolicy. Jak podkreśla, chętnych na naturalne mleko nie brakuje, bo wiele osób szuka dziś zdrowych, wiejskich produktów. Po mleko przychodzą przede wszystkim starsi ludzie oraz rodzice kupujący je dla dzieci.

— Ludzie wiedzą, że to prawdziwe mleko, prosto od krowy i kozy,

a nie produkt z fabryki. Wielu klientów mówi, że przypomina im smak dzieciństwa. Są osoby, które przyjeżdżają specjalnie po świeże mleko, bo takiego smaku nie znajdą w sklepie — zapewnia rozmówczyni.

Podkreśla również, że naturalne mleko pomaga w niektórych chorobach.

— Z własnego doświadczenia mogę powiedzieć, że mój mąż wyzdrowiał z choroby zakaźnej a wyleczyliśmy ją jedynie dzięki koziemu mleku. Kozie mleko pije do dzisiaj codziennie i jest zdrowy — mówi Janina Sadowska.

KOSZTY UTRZYMANIA ZWIERZĄT I NIEZADOWOLENI SĄSIEDZI

Jak dodaje, gdyby tylko miała lepsze warunki, bez problemu hodowałaby więcej niż jedną krowę. Chętnych na mleko byłoby jeszcze więcej. Jak podkreśla, praca przy zwierzętach daje jej siłę oraz motywację do codziennego działania.

Problemem są jednak rosnące koszty utrzymania zwierząt, przede wszystkim brak paszy i wysokie ceny żywności dla by-

dła. Coraz trudniej także o ludzi, którzy chcą pomagać przy gospodarstwie. Dodatkowo pojawiają się skargi sąsiadów na sąsiedztwo zwierząt. Narzekają oni na zapach dochodzący z obory i obecność gospodarstwa w pobliżu domów.

— Kiedyś nikomu to nie przeszkadzało, bo na wsi wszyscy trzymali zwierzęta. Dzisiaj ludziom przeszkadza nawet zapach obory. Wieś się zmieniła i coraz mniej przypomina dawną wieś — ocenia pani Janina.

MŁODZIEŻ NIE DOCENIA

— Mleko najczęściej kupują dla dzieci. Młodzież dziś rzadko pije naturalne mleko. Niektórzy nawet nie wiedzą, jak ono smakuje. A naturalne mleko ma zupełnie inny smak niż to ze sklepu. Teraz takie mleko to już rzadkość, bo utrzymanie krowy jest kosztowne i wymaga bardzo dużo pracy. Starsi ludzie wiedzą, jakie to zdrowe mleko. Młodzież nie docenia — mówi Janina Sadowska. ■

TVP
WILNO

Są osoby, które przyjeżdżają specjalnie po świeże mleko, bo takiego smaku nie znajdą w sklepie — zauważa rozmówczyni Fot. Marian Paluszkiewicz

Czeka nas prawdziwe litewskie lato: od upałów po deszcze i chłód

Honorata Adamowicz

Lato, które nadchodzi, może przynieść wszystko: upał i słońce jednego dnia oraz deszcz i chłód następnego. Przyrodnik i etnolog w rozmowie z „KW” zgodnie przyznają — tegoroczna pogoda może być wyjątkowo nieprzewidywalna.

Od znaków natury, przez fazy kwitnienia roślin, aż po globalne kryzysy i aktywność Słońca — wszystkie czynniki wskazują, że czeka nas „prawdziwe litewskie lato”.

ZNAKI NATURY I CZYNNIKI NIEPRZEWIDYWALNE

— Lato w tym roku będzie bardzo zmienne pod względem pogody. Istnieje wiele oznak, że jednego dnia będzie gorąco i ładnie, a następnego może padać deszcz przez cały dzień. Mogą też pojawiać się kontrastowe przymrozki. W przyrodzie wszystkie znaki wskazują, że pogoda będzie w tym roku bardzo niestabilna. Teraz zbliżają się Zielone Świątki i według dawnych obserwacji pogoda w Zielone Świątki wpływa na pierwszą połowę lata. Jeśli wtedy będzie słonecznie, to pierwsza połowa lata będzie słoneczna, a jeśli będzie padać — dominować będą deszczowe dni. 10 lipca to Dzień Siedmiu Śpiących Braci, mówi się, że jeśli tego dnia pada deszcz, to druga połowa lata będzie deszczowa, a jeśli będzie słonecznie — całe lato pozostanie pogodne — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” prognozuje etnolog Libertas Klimka.

Jak twierdzi rozmówca, ważne są także znaki natury. Niektóre ptaki jeszcze nie przyleciały, co oznacza, że utrzymają się chłodniejsze temperatury. Nie ma też jeszcze jerzy. Istotne jest również obserwowanie dwóch gatunków drzew, olchy i brzozy — które z nich zakwitnie pierwsze. W tym roku jako pierwsza zakwitła brzoza, co oznacza, że w lecie będą

Według obecnych prognoz, pogoda tym latem będzie typowo litewska, czyli zmienna **Fot. Marian Paluszkiewicz**

także bardzo gorące dni. Etnolog podkreśla, że duże znaczenie ma również to, po której stronie ptaki zakładają gniazda, północnej czy południowej. W tym roku gniazda są rozmieszczone bardzo różnie, co również wskazuje na zmienną pogodę latem.

— Ponadto istnieje wiele nieprzewidywalnych czynników. Obecnie aktywność Słońca jest duża, co oznacza, że mogą często występować burze geomagnetyczne. Nie wiadomo też, jak długo potrwa wojna w Ukrainie i jak wpływa ona na pogodę. Ciepłe masy powietrza docierały do nas wcześniej znaną Morza Czarnego, ale obecnie w tym regionie latają pociski balistyczne, które silnie zaburzają warstwy atmosfery. Dodatkowo płoną magazyny ropy, co powoduje duże zanieczyszczenie powietrza, które może wpływać na procesy kondensacji w chmurach — zaznacza Klimka.

URODAJ, WILGOĆ I NIEPEWNOŚĆ

Selemonas Paltanavičius, znany litewski przyrodnik, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” potwierdził, że w tym roku czeka nas prawdziwe litewskie lato, czyli pogoda będzie zmienna.

— Lato rozpocznie się w ten weekend, to jest lato w rozumieniu przyrody. Wszystko, co pokazuje natura, potwierdza, że główne wiosenne prace zostały już wykonane — rośliny zakończyły kwitnienie wiosną. Za dziesięć dni z gniazd wylecą szpaki oraz młode sikorki. Będzie to już prawdziwy początek lata — zaznacza przyrodnik.

Na pytanie, czego oczekiwać od tegorocznego lata, przyrodnik nie daje jednoznacznej odpowiedzi, ponieważ zmiany klimatyczne i wojna w Ukrainie wszystko mocno zaburzyły. To lato powinno być typowo litewskie — zmienne.

— Prawdopodobnie do Zielonych Świątek będzie dość dużo wilgoci. To lato powinno być urodzajne, ponieważ, jak widać, udało się uniknąć silnych przymrozków, choć jeszcze mogą się pojawić, ale nie będą już tak groźne, ponieważ drzewa owocowe kończą kwitnienie. Porzeczki mają już zawiązane owoce. Możliwe, że przynajmniej tego lata w ogrodach będą owoce, a w naturze również powinno być dużo jagód, ponieważ borówki bardzo dobrze kwitły, a żurawiny jeszcze będą kwitnąć. Lato powinno być piękne, litewskie i urodzajne — prognozuje Selemonas Paltanavičius. ■

„Podróż lalki: od nici do świata człowieka”. Wernisaż wystawy w Niemenczynie

W przeddzień Międzynarodowego Dnia Muzeów, który corocznie jest obchodzony 18 maja, w Muzeum Etnograficznym Wileńszczyzny w Niemenczynie, przy ul. Świąciańskiej 14, odbył się wernisaż wystawy „Podróż lalki: od nici do świata człowieka”.

Organizatorem wystawy jest Muzeum Szkolnictwa na Wileńszczyźnie im. Gabriela Jana Mincewicza znajdujące się w Orzełówce. Autorką wystawy jest Irena Dzwinel, kustoszka muzeum oraz twórczyni ludowa.

Na wystawie znalazły się liczne lalki-motanki, wykonane różnorodną techniką, ale o wspólnych tradycjach oraz symbolice. Są tu laleczki regionów etnograficznych Litwy, litewska „Skudurinukė Onutė”, lalki przedstawiające mieszkańców rejonu wileńskiego, lalki ziołowe, postacie z bajek, motanka słowiańska.

Wystawę zagał kustosz Muzeum Etnograficznego Wileńszczyzny w Niemenczynie Genadiusz Fedorowicz, który powitał zebranych gości: Grażynę Słuszko — główną specjalistkę p. o. kierownika Wydziału Kultury i Turystyki Samorządu Rejonu Wileńskiego, Janinę Narkūnienė — etnografkę, palmiarzkę, znaną na Wileńszczyźnie twórczynią ludową, mistrzynią rzemiosła tradycyjnego oraz Gertrudę Mažeikaitė — mieszkankę Niemenczyny, znawczynią technik tworzenia lalek.

Autorka wystawy przedstawiła gościom jej założenia i historię:

„Historia lalek jest tak stara jak sama ludzkość — tam, gdzie były dzieci, zawsze istniały zabawki. Choć kształty i technologie zmieniały się z biegiem czasu, sama idea i znaczenie pozostały niezmiennie. Moja twórcza przygoda z lalkami rozpoczęła się sześć lat temu, kiedy zaczęłam pracę w Muzeum Szkolnictwa na Wileńszczyźnie. Razem z kustoszką muzeum, Agatą Slavinskienė miałyśmy za zadanie przygotować zajęcia edukacyjne dla dzieci i dorosłych — podsuwałyśmy propozycje, dyskutowałyśmy i omawiałyśmy różne pomysły. Nie było to łatwe, bo musiałyśmy zapewnić zarówno małemu, jak i dorosłemu »klientowi« ciekawe, treściwe i oczywiście proste zajęcia.

Autorka wystawy Irena Dzwinel, kustoszka Muzeum Szkolnictwa im. Gabriela Jana Mincewicza, twórczyni ludowa

Zaproponowano nam tworzenie lalek, ale na początku nie mogłyśmy sobie nawet wyobrazić, jak to będzie wyglądało. Zaczęłyśmy szukać: przeglądaliśmy Internet, studiowałyśmy strony muzeów, wystawy artystów ludowych i literaturę. Stopniowo poszukiwania przyniosły wyniki — wizja

stała się rzeczywistością. Zaczęłyśmy od najprostszych »lalek szmacianych« tych, które dziś wiążemy podczas zajęć edukacyjnych w muzeum: bez szycia, bez kleju. Przygotowałyśmy tekturowe wykroje lalek, omówiłyśmy każdy szczegół i tak to się zaczęło.

19.>>

Na wystawie znalazły się liczne lalki-motanki, wykonane różnorodną techniką, ale o wspólnych tradycjach oraz symbolice

18.>>

Policzyłam, ile lalek zostało zawiązanych w ciągu niepełnych pięciu lat istnienia naszej placówki — ponad 2 000. Lalka z węzełkami to jedna z naszych najpopularniejszych form edukacji. Wykonanymi lalczkami podczas edukacji, nasi goście, cieszą się nie tylko w Litwie i w Polsce, ale również w Ukrainie, Anglii, we Włoszech, w Hiszpanii i w Turcji. Wraz z rozwojem umiejętności i poszerzaniem się możliwości, jakość naszych wyrobów również rosła. Razem ze swą współpracowniczką Agatą brałyśmy udział w różnych wydarzeniach, festynach. Dwukrotnie wykonane przeze mnie lalki były eksponowane na wystawach artystów ludowych »Złoty Wieniec« w latach 2023 i 2025. W roku bieżącym ze swoją »historią lalkową« uczestniczyłam na 60., jubileuszowej wystawie »Lata Uwiecznione we Wzorach« wileńskiego oddziału Litewskiego Związku Artystów Ludowych.

Pracując w muzeum, staram się odkrywać i przywracać dawne techniki tworzenia lalek i zabawek z tkanin oraz przekazywać tę wiedzę młodszemu pokoleniu, przyczyniając się w ten sposób do kultywowania tradycji Litwy i Wileńszczyzny, ponieważ sztuka ludowa każdego regionu Litwy to twórczość artystyczna przekazywana z pokolenia na pokolenie, odzwierciedlająca obyczaje, światopogląd i estetykę ludu. Tworzenie lalek szmacianych należy do ludowej

sztuki tekstylnej — obok tkactwa, dziewiarstwa i haftu. Lalki szmaciane to jedna z najstarszych form twórczości tekstylnej. Na przestrzeni wieków stały się czymś więcej niż tylko zwykłą, dziecięcą zabawką. Są uważane za ważną część litewskiego dziedzictwa narodowego, odzwierciedlając dawne tradycje rzemieślnicze, kreatywność i wartości rodzinne. Dziś lalki szmaciane są cenione również jako dzieła sztuki ludowej. Prezentowane są na jarmarkach, imprezach edukacyjnych, w muzeach i na imprezach folklorystycznych, przyczyniając się do zachowania tradycyjnego litewskiego rzemiosła i tożsamości kulturowej.

Lalki wiązane występują w szerokiej gamie stylów — od rytualnych i ochronnych po zabawkowe, edukacyjne i dekoracyjne. W przeszłości tworzenie lalek rytualnych i ochronnych było szczególnym procesem: często wiązano je bez igieł i nożyczek, z myślą i życzeniami, używając tkanin od bliskich. Każdy węzeł miał swoje znaczenie, a lalka bez twarzy symbolizowała ochronę przed złem. Na wystawie »Podróż lalek: od nici do świata ludzi« zapraszam do wspólnej podróży — od prostej nici do zabawek, symboli, tradycji, aż do świata ludzi, czyli do naszych uczuć, marzeń i doświadczeń. Prezentuję dawne tradycje rękodzieła, metody wiązania zabawek, ich przeznaczenie i znaczenie. Prace,

które tworzę, są próbą kontynuacji dawnych tradycji, żywym połączeniem przeszłości z teraźniejszością» — zakończyła Irena Dzwinel.

Niespodzianką dla obecnych było wystąpienie Pani Janiny Narkūnienė, która opowiedziała o tradycjach i technikach tworzenia lalki-szmacianki oraz innych zabawek na Wileńszczyźnie i dzieliła się wspomnieniami z dzieciństwa.

Gertrūda Mažeikaitė, mieszkanka Niemenczyna, podzieliła się wiedzą o tworzeniu »lalczek z dzieciństwa« w regionie Aukštoty w Koszedarach (lit. Kaišiadorys). Opowiedziała o swojej licznej kolekcji lalek.

Na zakończenie imprezy, w dostępny dla publiczności sposób, Irena Dzwinel zaprezentowała wykonanie lalki-motanki, a zawczasu przyszykowane własnoręcznie wykonane lalczki trafiły jako prezent dla obecnych na otwarciu wystawy. Przy filiżance kawy dzielono się wrażeniami i planami na przyszłość.

Wystawa »Podróż lalek: od nici do świata człowieka« jest otwarta dla zwiedzających do 5 czerwca 2026 r. w Muzeum Etnograficznym Wileńszczyzny w Niemenczynie w godzinach pracy placówki. Zapraszamy.

**Inf.: Muzeum Szkolnictwa
im. Gabriela Jana Mincewicza,
filia Muzeum Etnograficznego
w Niemenczynie
Fot. Marian Dzwinel**

■ Zdjęcie pamiątkowe na zakończenie wieczoru

Rekonstrukcja wydarzenia historycznego. Desant gen. Łapińskiego na Mierzei Kurońskiej

„To historia gotowa na film. Statek wypłynął z Londynu w marcu, ale przez blokady, kontrole, zmianę jednostek i załogi dotarł na Bałtyk dopiero w czerwcu” – opowiada o wyprawie gen. Teofila Łapińskiego Wojciech Prusaczyk, prezes Klubu Historycznego Szlakiem Narbutta.

Leszek Wątróbski: Skąd wziął się pomysł rekonstrukcji morskiego desantu powstańców styczniowych?

Wojciech Prusaczyk: Pomysł narodził się w zeszłym roku – podjęty wspólnie z Romkiem Sadowskim, prezesem Klubu Historycznego Rok1863.pl, oraz Vaidotasem Valavičiusem, prezesem grupy Wolni Strzelcy Powiatu Kowieńskiego z Kowna na Litwie. Jest to próba upamiętnienia wyprawy morskiej z 1863 r. W tym roku mija 140. rocznica śmierci generała – postaci dziś niemal zapomnianej, a przecież dowódcy jednej z najbardziej dramatycznych wypraw powstania styczniowego. To właśnie ta cisza wokół jego losów i niezwykłość samej operacji stały się impulsem do działania.

Dlaczego właśnie Mierzeja Kurowska?

To dokładnie tam, w nocy z 11 na 12 czerwca 1863 r., doszło do próby lądowania na plaży. Zbliżał się czas białych nocy, dni były długie i nawet w o północy było jeszcze dosyć jasno. Gen. Łapiński jako miejsce desantu wybrał miejscowość Juodkrantė położoną zaledwie 10 mil od Kłajpedy. Niestety, z powodu zmiany pogody i stanu desantowanej szalupy ginie 24 żołnierzy (8 Polaków, 10 Francuzów, 4 Włochów i 2 Szwajcarów). Bez oddania jednego strzału, bez zadania wrogowi choćby minimalnej straty. Trudno wyobrazić sobie większą klęskę dla ambitnego dowódcy. Chcemy wrócić w to miejsce i symbolicznie odtworzyć tę historię.

Jak wyglądała sama wyprawa generała Łapińskiego?

To historia gotowa na film. Statek wypłynął z Londynu w marcu, ale przez blokady, kontrole, zmia-

Wojciech Prusaczyk, prezes Klubu Historycznego „Szlakiem Narbutta”

nę jednostek i załogi dotarł na Bałtyk dopiero w czerwcu. Desant opóźniono, sztorm się wzmaczał, a gdy w końcu dwie szalupy odbiły od statku, jedna z nich została przewrócona przez falę.

Kim byli polegli ochotnicy?

To był oddział międzynarodowy: Polacy – było wśród nich kilku

Dowodził Teofil Łapiński, generał bardziej z nominacji i potrzeby chwili niż z wojskowego doświadczenia na wodzie. Towarzyszą mu ochotnicy z połowy Europy: Polacy, Francuzi, Włosi, Węgrzy – międzynarodowa drużyna idealistów, których łączy przekonanie, że Imperium Rosyjskie da się zaskoczyć kilkoma statkami i garścią odwagi.

weteranów z 1831 r. oraz emigrantów z następnych powstań narodowych. Wśród cudzoziemców byli Francuzi, Włosi, Szwajcarzy, Anglicy, Niemcy, Belgowie, Węgrzy, jeden Holender i jeden Chorwat. Część była opłacana, ale wszyscy działali z przekonania. Generał Łapiński bardzo starannie dobierał ludzi, jednak brak doświadczenia morskiego okazał się tragiczny w skutkach.

Jaki był cel tej operacji?

Dostarczenie broni, amunicji i kadry oficerskiej dla walczących powstańców na Litwie. Po porozumieniu prusko-rosyjskim (Konwencja Alvenslebena – układ zawarty 8 lutego 1863 r. w Petersburgu między Prusami a Rosją, wymierzony w powstanie styczniowe) zamknięto lądowe kanały przerzutowe. Morze pozostało ostatnią szansą.

Jak będzie wyglądało wydarzenie 14 czerwca?

Wyruszymy żaglową łodzią typu kurenas, charakterystyczną dla tego regionu. Po symbolicznym rejsie nastąpi desant dwóch szalup, krótka uroczystość, złożenie wieńca ku czci poległych, wystąpienia przedstawicieli władz litewskich i rekonstruktorów, a następnie piknik historyczny z obozowiskiem powstańczym.

Do kogo kierujecie zaproszenie?

Do wszystkich – Polaków, Litwinów, Łotyszów, pasjonatów historii, turystów. To żywa lekcja historii i wspólna opowieść o determinacji i europejskiej solidarności sprzed ponad 160 lat. Liczymy na Waszą obecność na Mierzei Kurońskiej 14 czerwca 2026. Zapraszamy.

Rozmawiał Leszek Wątróbski

Wyprawa morska Teofila Łapińskiego z 1863 r.

20.>>

Pewne historie aż proszą się o felieton. Nie dlatego, że były wielkie i zwycięskie, lecz właśnie dlatego, że były zbyt śmiałe jak na swoje czasy — i zbyt nieporadne wobec żywiołów, polityki oraz ludzkich słabości. Wyprawa morska Teofila Łapińskiego z 1863 r. jest jedną z takich opowieści: romantyczną, tragiczną i zadziwiająco aktualną, bo czyż nie brzmi to jak scenariusz filmu przygodowego? Londyn, Anglia — centrum świata i rewolucyjnych spisków. Zakupy broni u Whitwortha, armaty, karabiny, miliony kapiszonów, kosy bojowe i czerwone kepi à la Garibaldi. A do tego drukarnia polowa — bo przecież bez słowa drukowanego żadna rewolucja obejść się nie może. Nad wszystkim unosi się duch XIX-wiecznej wiary, że jeśli sprawa jest słuszna, to i morze w końcu ustąpi.

Dowodził Teofil Łapiński, generał bardziej z nominacji i potrzeby chwili niż z wojskowego doświadczenia na wodzie. Towarzyszą mu ochotnicy z połowy Europy: Polacy, Francuzi, Włosi, Węgrzy — międzynarodalna drużyna idealistów, których łączy przekonanie, że Imperium Rosyjskie da się zaskoczyć kilkoma statkami i garścią odwagi.

Problem w tym, że imperia rzadko dają się zaskakiwać. Carski wywiad wie niemal wszystko, Brytyjczycy nagle przypominają sobie o przepisach celnych, a Bałtyk — jak to Bałtyk — nie ma w zwyczaju respektować patriotycznych uniesień. Owszem, pojawiają się w tej historii postacie z najwyższej półki rewolucyjnej mitologii: Giuseppe Mazzini, który pomaga unieruchomić rosyjską korwetę, czy Michaił Bakunin, przynoszący złe wieści o sytuacji na litewskim wybrzeżu. Ale nawet oni nie potrafią zmienić jednego: geopolityki i pogody.

Statek „Ward Jackson” krąży po Bałtyku jak bohater, który nie może zdecydować się na finałowy akt. Helsingborg, Kopenhaga, Malmö — kolejne porty zamiast wyczekiwanego lądu pod Połagą. Szwedzi, jak to Szwedzi, zachowują chłodną uprzejmość i jeszcze chłodniejszą neutralność:

Gen. Teofil Łapiński (1827-1886)

Fot. domena publiczna

broń zostaje objęta sekwestrem, entuzjazm — wystawiony na próbę.

A potem przychodzi noc z 11 na 12 czerwca. Mierzeja Kurońska, ciemność, wzburzone morze i łodzie pełne ludzi, którzy wierzą, że za chwilę wejdą do historii. Jedna fala wystarcza, by ta historia skreśliła w stronę tragedii. Łódź idzie na dno. Z nią marzenia, broń, a przede wszystkim ludzie

— Polacy, Francuzi, Włosi, Szwajcarzy. Morze nie pyta o narodowość. I tu kończy się epopeja, a zaczyna refleksja. Wyprawa Łapińskiego przegrała nie tylko z rosyjską flotą i dyplomacją, ale przede wszystkim z brakiem doświadczenia, z przecenieniem własnych możliwości, z romantyczną wiarą, że odwaga zastąpi logistykę. To klęska typowo polska w swojej konstrukcji: wielki gest, piękne intencje, fatalne wykonanie.

A jednak trudno z tej historii kpić. Bo jest w niej coś głęboko poruszającego. Garstka ludzi gotowych zginąć daleko od domu, na obcym morzu, dla sprawy, której nawet nie zdążyli rozpocząć. Bez pomników, bez zwycięstw, zaledwie z krótką wzmianką w podręcznikach.

Może więc wyprawa morska Łapińskiego nie była tylko nieudaną operacją wojсковą. Może była przypomnieniem, że polska historia składa się nie tylko z bitew wygranych, lecz także z tych, które przegraliśmy — bo byliśmy zbyt ufni wobec losu, a za mało uważni wobec mapy i wiatru. I że czasem największym przeciwnikiem nie jest wróg, lecz morze własnych złudzeń.

Leszek Wątróbski

Fot. autor

Podpisanie porozumienia 3 maja 2025 r. w Wilnie. Trzy środowiska historyczne podejmą próbę rekonstrukcji wydarzeń na Litwie. Projekt przeprowadzą: Wolni Strzelcy Powiatu Kowieńskiego, Klub Historyczny Rok 1863 i Klub Historyczny Szlakiem Narbutta

Zabytkowy Pałac Kirdejów zostanie otwarty dla mieszkańców i turystów

Pałac Kirdejów, jeden z najstarszych zespołów rezydencyjnych w Wilnie, ma odzyskać dawny blask po latach zaniedbań.

Samorząd wydał pozwolenie na budowę, otwierając drogę do realizacji projektu, który połączy ochronę dziedzictwa z nowymi funkcjami kulturalnymi w samym centrum stolicy.

ZABYTKOWY KOMPLEKS ODZYSKA NOWE FUNKCJE

Samorząd Miasta Wilna wydał pozwolenie na budowę związaną z renowacją Pałacu Kirdejów przy ul. Barbary Radziwiłłówny (Barboros Radvilaitės g.). Historyczny kompleks z XVII w., położony w pobliżu Ogrodu Bernardynów, ma zostać dostosowany do potrzeb Muzeum Wileńskiego i ponownie otwarty dla mieszkańców oraz turystów.

Projekt zostanie zrealizowany według koncepcji pracowni architektonicznej Dukart jot, która zwyciężyła w konkursie architektonicznym. Prace planuje zakończyć do pierwszej połowy 2028 r. spółka Vilniaus vystymo kompanija, odpowiadająca za rozwój i zarządzanie obiektami użyteczności publicznej w stolicy. Otwarcie muzeum dla zwiedzających przewidziano na trzeci kwartał 2028 r.

„Wilno od dawna czekało na odrodzenie unikalnego zespołu pałacowego Kirdejów w samym sercu stolicy. Odnowiony i otwarty dla miasta teren stanie się nowym centrum przyciągania mieszkańców Wilna i gości miasta — tutaj połączy się kultura, wydarzenia i możliwość jeszcze bliższego poznania bogatej historii Wilna” — mówi mer Wilna Valdas Benkuskas.

MUZEUM, KAWIARNIA I PRZESTRZEŃ NA WYDARZENIA

W ramach projektu odnowione zostaną: główny budynek pałacu, oficyna, dawna stajnia, dziedziniec

Wizualizacja odnowy Pałacu Kirdejów Fot. Dukart jot

oraz ogrodzenie. Renowacja ma zachować możliwie największą autentyczność obiektu i wyeksponować jego historyczne warstwy.

Na parterze głównego budynku powstaną: centrum dla zwiedzających, przestrzeń edukacyjna, czytelnia, księgarnia i sklep z pamiątkami. Na pierwszym piętrze przewidziano stałą ekspozycję poświęconą Wilnu, natomiast na poddaszu mają odbywać się wystawy czasowe.

W dawnej oficynie po publicznym konkursie na wynajem mogłaby działać kawiarnia. Z kolei w dawnej stajni przewidziano przestrzeń konferencyjną, pomieszczenia administracyjne muzeum oraz magazyn eksponatów. Dziedziniec kompleksu ma zostać przekształcony w przestrzeń wydarzeń i wypoczynku. Planowane są tam wystawy plenerowe, wydarzenia sezonowe oraz ogródek kawiarniany.

ZACHOWAĆ AUTENTYCZNOŚĆ HISTORYCZNEGO OBIEKTU

Projekt zakłada również odtworzenie dawnych otworów arkadowych na zachodniej i północnej fasadzie pałacu. W północnej części kompleksu planowana jest rozbiórka znajdującego się w złym stanie muru i zastąpienie go ażurowym metalowym ogro-

dzeniem, które otworzy widok na dziedziniec.

„Mamy jasny cel — przywrócić Pałac Kirdejów do nowego życia, zachowując jego autentyczność i wartość historyczną. Wierzymy, że udane połączenie ochrony dziedzictwa kulturowego i współczesnych potrzeb zaczyna się od głębokiego zrozumienia wartości budynku” — mówi Laura Joffé, dyrektorka Vilnius Development Company.

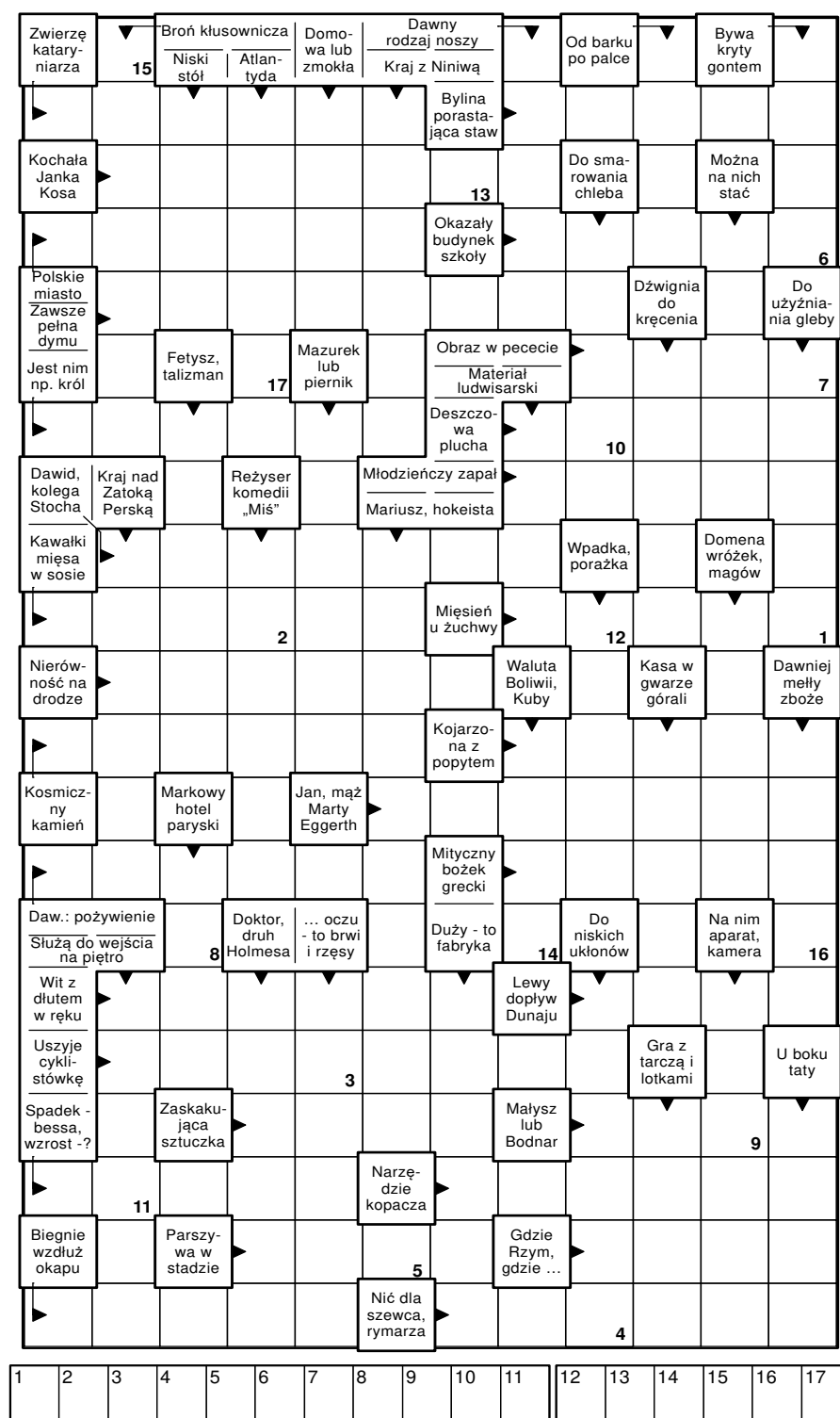
Autorami koncepcji architektonicznej są: Vytautas Buinevičius, Jokūbas Jurgelis, Vaidas Bieliūnas i Laura Drukenytė z MB Dukart jot.

„Główną ideą architektoniczną projektu jest traktowanie zespołu budynków jako eksponatu. Dostosowując kompleks do potrzeb muzeum i innych działań otwartych dla zwiedzających, dążymy do tego, by przy użyciu minimalnych środków ujawnić i wyeksponować różne warstwy historyczne i kulturowe” — twierdzi architekt Dukart jot, Jokūbas Jurgelis.

Projekt finansowany jest wyłącznie ze środków budżetu Samorządu Miasta Wilna. Wstępna wartość inwestycji może wynieść do 7 mln euro. Ostateczny koszt będzie znany po przeprowadzeniu przetargu na roboty budowlane i podpisaniu umowy z wykonawcą.

Opr. J. B. na podst. inf. „Vilniaus vystymo kompanija”

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 19-20 MAJA

Poziomo: ŻREBAK - SEDNO - OLEJARZ - KOTLET - WANAD - NAGROBEK - DOKER - SYLABA - RURA - ODPAD - SOKOMAT - KONINA - OSOBA - BENEDYKT - POLSKA - ANIN - MLEKO - TELIMENA - FERMA - GABON - KISIEL - NOTEBOOK - TREL - SZOPEN - TEKLA - MORELA - LODY - TREN - ZAKOS - KRASKA

Pionowo: ROONEY - SOBOLE - ANTENA - DELTA - LIONEL - LĘBORK - BELGIA - KINSKI - OTELLO - BAJER - BRONEK - MENELAOS - KATODA - MADAME - KOSMYK - SZWED - OTOK - MAFIOZO - AKORD - STAL - Eskort - ZDUN - KUPNO - NEGRI - PERS - AFERA - BZIK - MEBELEK - MORD - RADCA - NOSAL - NANA

Hasło: Rejestrator dźwięku

Uśmiechnij się!

- Dziadku, czy leciałeś samolotem?
- Tak.
- A nie bałeś się?
- Bałem, ale tylko za pierwszym razem.
- A potem?
- Potem już nie leciałem.

Kowalski chwali się koledze:

- Ustrzeliłem wczoraj trzy kaczki.
- Dzikie?
- One nie, ale ta ich właścicielka...

- Czy wiesz, że Wiesiek przerobił swojego fiata 126p na wersję sportową?
- Tak??? A w jaki sposób?
- Kupił sobie adidas i wozi je stale w bagażniku.

Hiszpański turysta wraca późną nocą do hotelu i puka do drzwi.

- Kto tam? - pyta portier.
- Don Juan Fernando Ramirez de Balboa y Hernadez.
- Wchodzić, tylko niech ostatni zamknie drzwi!

Amerykański turysta odwiedza stary cmentarz w Szkocji. Na jednym z nagrobków czyta epitafium: „Tu spoczywa Archibald Lead - szlachetny ojciec - wzorowy mąż - znakomity lekarz”.

- Ach, ci Szkoci! - wzdycha turysta.
- W jednej trumnie pochowali czterech ludzi???

Kowalski - zapalony wędkarz - mówi do kolegi:

- Wczoraj namęczyłem się co najmniej piętnaście minut, zanim wyciągnąłem rybę!
- Rozumiem. Ja też mam zepsuty otwieracz do konserw...

Spotykają się dwaj przyjaciele:

- Dziś w nocy śniła mi się twoja ciocia nieboszczka - mówi jeden.
- I co mówiła?

- Nic.

- W takim razie to na pewno nie była moja ciocia!

Początkujący myśliwy, z przerażeniem woła do stojącego obok kolegi:

- Co to było?! Kto strzelał?! Do czego?!
- Nikt nie strzelał, to tylko gajowy kichnął.

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

Drogo kupujemy las i ziemię. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. +370 606 01 125

Szukamy domu lub działki w sosnowym lesie między Wilnem a Niemenczynem.
Tel. 0 682 49 191

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic

pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt
Tel. +370 670 06 868.

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro.
Tel. +370 675 73 750

Poszukujemy kobiety (opiekunki) do osoby leżącej, z zamieszkaniem w rejonie wileńskim. Tel. 0 674 34 529; 0 601 80 570

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.
Tel. +370 677 34 202

Studnie głębinowe i odwierty geotermalne. Pompy, hydrofony, oczyszczalnie ścieków. Solidnie i na lata. Tel. +370 607 65532
www.greziniumeistrai.lt

Naprawa i renowacja mebli tapicerowanych. Świad-

czymy usługi transportowe. Zniżki dla emerytów. baldurmontas76@gmail.com; tel. +370 602 39 269

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
 - komputery • monitory
 - kamery wideo
 - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
 - radiotelefony
 - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

29, 30 i 31 maja
ZAPRASZAMY
NA TRADYCYJNĄ
WIOSENĄ
WYSTAWĘ-KIERMASZ

„Lietuvos žiedai”

w OGRODZIE
BOTANICZNYM
Uniwersytetu
Wileńskiego
Vilnius, ul Kairėnų 43
Tel. +370 689 17 442

KUPOJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

um
UTENOS MESA

SKUPOJEMY BYDŁO

- W całej Litwie
- Płacimy od razu
- Uzgadniamy szybko i łatwo

+370 620 33544

Największa rzeźnia w krajach bałtyckich

Bilety do nabycia: kakava.lt

Spotkania z Kinem Polskim #12**ZAPISKI ŚMIERTELNIKA**

28 maja 2026, 18:30

Dom Kultury Polskiej w Wilnie (sala teatralna)

Gość:

Maciej Zak | reżyser

Prowadzenie:

Łukasz Skórko | filmoznawca

Organizatorzy:

DOM KULTURY
POLSKIEJ W
WILNIE

FUNDACJA
KONTRPLAN

Projekt dofinansowany przez Samorząd Miasta Wilna

TVP
WILNO

05.30 „Info Wilno”
 05.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
 05.55 „Studio Wilno”
 06.25 „Bajnutki”
 06.30 „Alchemik”
 06.50 „Pożyteczni.pl”
 07.15 „Przepis dnia”
 07.19 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
 07.40 „Przyrodnik na tropie”
 08.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
 08.40 „Jesteśmy stąd”
 08.45 „Polskie dziedzictwo”
 09.15 „Polskie 100 lat”
 09.45 „Gra słów. Krzyżówka”
 10.05 „Słownik polsko@polski”
 10.30 „Bajnutki”
 10.45 „Porozmawiajmy szczerze”
 11.10 „M jak miłość”
 12.00 „Info Wilno”
 12.05 „Res Poloniae – O Polsce z oddali”
 12.35 „Polacy to wiedzą!”
 13.00 „To jest grane”
 13.25 „Wojciech Kilar – credo”
 14.25 „Astronarium”
 14.50 „Info Wilno”
 15.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
 15.20 „Klan”
 15.40 „Barwy szczęścia”
 16.10 „Alchemik”
 16.25 „Info Portal”
 16.35 „Ex Libris”
 17.00 „Tajemnica Enigmy”
 17.35 „Jesteśmy stąd”
 17.45 „Całkiem niezła historia”
 18.00 „Info Wilno”
 18.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
 18.25 „Studio Wilno”
 18.55 „Na sygnale”
 19.20 „Z pamięci”
 19.30 „Program informacyjny”
 19.55 „Pytanie dnia”
 20.05 „Komisarz Alex s.VII”
 20.50 „Kobiety w drodze”

21.15 „Królowie śródmieścia”
 22.00 „Res Poloniae – O Polsce z oddali”
 22.25 „Info Wilno”
 22.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
 22.50 „Studio Wilno”
 23.20 „Polskie dziedzictwo”
 23.45 „Tajemnica Enigmy”
 00.25 „Program informacyjny”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
 6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
 9.00 S. „Detektywi alpejscy”
 9.45 S. „Szybko zdeterminowany”
 10.35 S. „Kancelaria prawna”
 11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
 12.30 Gen ciekawości
 12.45 „Kto i dlaczego?”
 13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
 14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
 14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
 16.30 S. „Dzika Dolina”
 17.30 „Zgadnij i odgadnij”
 18.00 „Kto i dlaczego?”
 18.30 „Ważna godzina”
 19.30 LRT słucha
 20.00 „Eksperyment: przetrwanie”
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.30 Czarny Księżyc. Podróż do Świtu
 22.30 S. „Poza”
 23.25 S. „Kancelaria prawna”
 00.15 Gen ciekawości

6.00 S. anim.
 6.30 S. anim.
 „Tom i Jerry”
 7.00 S. „Pani chłopka”
 8.00 „Pierwsze randki”
 9.00 S. „Świeża krew”

10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
 11.00 S. „Odległe miasto”
 12.00 „Pierwsze randki”
 13.00 „Bogacz i biedaczka”
 14.00 S. „Bijące serce”
 15.00 S. „Sekrety perły”
 16.00 Wiadomości
 16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
 18.30 Wiadomości
 19.20 „Sport”
 19.27 „Pogoda”
 19.30 „KK2”
 20.00 „Za czy PRZECIWI?”
 21.00 S. „Poważne sprawy 8”
 21.30 Wiadomości
 22.30 „Mała Jexi” komedia
 00.15 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
 6.02 „Inteligentne podróbki wideo” film dok.
 7.00 „Dziki świat Egle”
 8.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
 8.30 „Myśli na święta”
 9.00 Studio wiadomości bieżących LRT
 10.00 Program informacyjny
 12.00 Dzień dobry, Litwo
 14.30 Droga do Eurowizji
 15.30 O świecie dnia X
 16.00 Euromaxx
 16.30 Kalendarz ogrodnika.
 17.00 Gen ciekawości
 17.20 Mistrzostwa Świata w Hokeju na Łodzie. Łotwa – Finlandia
 20.00 „Saulius i Allison. Marzenie olimpijskie” film dok.
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.30 „Bez niej” thriller
 23.20 Pamiętamy
 23.30 Oto kino
 00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 „Świat według kobiet”

7.00 „Show dobre go wieczoru”
 8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
 9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
 11.00 S. „Komisarz Rex”
 12.00 S. „Nici duszy”
 14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
 15.00 „Simpsonowie”
 16.00 „Wiadomości TV3”
 16.27 „Pogoda TV3”
 16.30 „Pomoc TV”
 18.30 „Wiadomości TV3”
 19.20 „Sport TV3”
 19.27 „Pogoda TV3”
 19.30 „Gliny”
 21.00 S. „Umrzeć w Nidzie”
 21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
 22.20 „Sport TV3”
 22.27 „Pogoda TV3”
 22.30 „Prawo zemsty” dramat
 00.45 „Mechanik” thriller

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
 7.30 S. „Realna mistyka”
 8.30 S. „Hudson & Rex”
 9.30 S. „Kod”
 10.30 S. „Mentalista”
 11.30 S. „CSI. Miami”
 12.30 S. „FBI”
 13.20 „Moja kuchnia najlepsza”
 15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
 16.00 S. „Last Cop”
 17.00 S. „Mentalista”
 18.00 „Wojny sąsiedzkie”
 18.30 Mistrzostwa LKL
 21.00 „Mexican” komedia
 23.30 „Cicha noc” thriller
 01.40 S. „Hudson & Rex”

Irytas.tv

06.00 S. „Stary”
 07.30 Litwa na żywo.
 08.30 S. „Nasze zwierzęta”

09.30 „Nasze miasteczka” film dok.
 10.30 S. „Mosty naszego życia”
 11.30 „Nieodkryta Rosja”
 12.30 „Pyszne życie”
 13.00 Nowy dzień
 14.00 S. „Stary”
 15.30 Sad i ogród
 16.00 Reporter
 16.28 Pogoda
 16.30 Litwa na żywo
 17.30 Najlepszy
 18.00 Reporter
 18.28 Pogoda
 18.30 S. „Stary”
 20.00 Reporter
 20.18 Pogoda
 20.20 S. „Mosty naszego życia”
 21.25 Trzymajcie się
 22.30 Reporter
 22.58 Pogoda
 23.00 Litwa na żywo
 00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
 01.00 Nowy dzień

5.55 „Kusząca nieruchomość”
 6.55 S. „Walker, Teksaski Ranger”
 7.55 S. „Kobra 11”
 9.00 „Prawo i porządek”
 10.00 „Sensodromas”
 11.30 „La Maistas”
 12.00 „Zakładnia Kotryny”
 13.00 „Smaki świata z Bilim i Domem”
 14.00 S. „Kobra 11”
 15.00 „Samotny na zimnie”
 16.00 „Kusząca nieruchomość”
 17.00 „Prawo i porządek”
 18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
 19.00 „Niekochani”
 20.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
 21.00 „24 godziny” film fab.
 22.40 „Matlock” dramat
 23.50 „Trudniej się nie da”

6.00 S. „Cena ko-

chania Ciebie"
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Pan na Holmes”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalne umysły”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Niezapomniany”
22.55 S. „Kryminalne umysły”
23.50 S. „Tatort”

06.10 „Wykrywacz kłamstw”
06.30 Pytanie dnia
06.50 Reporterzy
07.00 „Okno na Świat”
07.25 S. „Akacja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 „Serwis Info”
09.25 „Zaraz wracam”
10.05 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 „Serwis Info”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Piękno i uwodzenie w przrodzie” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.00 „Klan”
19.35 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Omnibus szybcy i mądrzy”
22.20 S. „Ojciec Mateusz”
23.20 Sprawa dla reportera
00.20 „Dekady Diany” film dok.

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.10 „Muzyczne poranki”
07.40 „Tamte lata, tamte dni”
08.15 „Podróż z historią”
08.50 „WTEM”
09.00 „Przystań nad Biblią”
09.15 „Informacje kulturalne”
09.45 „Kolekcja”
10.00 „Niedziela z...”
11.00 S. „Zmiennicy”
12.10 „Romeo i Julia z Saskiej Kępy” dramat
13.55 S. dok. „John Carpenter”
14.55 Koncert
15.55 „Kamień na kamieniu” dramat
17.45 S. „Zmiennicy”
18.55 „Wydarzenie aktualne”
19.30 „Którędy po sztuce”
19.45 „Portrety – Georges Méliès” film dok.
21.05 „Bez znieczulenia” dramat
23.10 „Hala odlotów”
00.10 „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka”

07.00 „Panorama”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Jedzenie ma znaczenie”
08.30 „Pytanie na śniadanie”

12.35 „Stacja Innowacja”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Dom nad rozlewiskiem”
14.50 „Giganci nauki”
15.45 „Słowo daje!”
16.00 „Serwis Info”
16.10 „Tamte lata, tamte dni”
16.40 „Słownik polsko@polski”
17.10 „Na festiwalowej scenie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „UNESCO: Skarby Polski”
19.45 Panorama
20.20 „Polacy Świata”
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Profilanka Jastrzę”
00.15 Panorama

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.45 „Okrasa łamie przepisy”
09.00 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
09.05 „Dzieje człowieka ubranego”
09.30 „Pogranicze w ogniu”
10.30 „Ex Libris”
10.50 „Odnaleźć Zaginione”
11.20 „Wszystkie kolory świata”
12.10 „Był taki dzień”
12.15 „Fake czy historia?”
12.50 „Historia polskiego sportu”
13.45 „Bałtycki łańcuch, protest, który zmienił bieg historii” film dok.
14.35 „Poczet Wielkich Hetmanów”
15.05 „Zamki kresowe

Rzeczypospolitej”
15.10 S. „Królowie”
15.35 S. „Pogranicze w ogniu”
16.35 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
16.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
17.00 „Sensacje XX wieku”
18.35 S. „Czas honoru”
19.20 S. „Cena Wyzwolenia” film dok.
20.10 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
20.30 „Flesz historii”
20.50 „Królowie”
21.10 „Był taki dzień”
21.15 S. „Ekstradycja 2”
22.10 „Na odsiecz Wiedniowi”
23.40 „Wędrowcy Karkonoszy” film dok.

02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Bóg z nami
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Mysłąc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Słuszną walką
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielną niewiastą
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Bóg z nami
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Mysłąc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie

13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu
13.50 Mateczniki Polskości
14.00 Perły polskiego krajoznictwa
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Ocalałam z rzezi
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy małuch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 50 lat w Republice Konga

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP
WILNO

05.30 „Info Wilno”
05.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
05.55 „Studio Wilno”
06.25 „Superkowe ABC”
06.50 „Imbir i Cytryna”
07.15 „Okrasa łamie przepisy”
07.40 „Szlakiem Kolberga”
08.05 „Res Poloniae – O Polsce z oddali”
08.35 „Niepojęte”
08.45 „Polskie dziedzictwo”
09.15 „Polskie 100 lat”
09.45 „Gra słów. Krzyżówka”
10.05 „Moda na język polski”
10.30 „Przyjaciele”
10.45 „Kobiety w drodze”
11.10 „M jak miłość”
12.00 „Info Wilno”
12.05 „Dobre historie”
12.30 „Hity wszech czasów”
13.25 „Bocznica”
14.10 „Notacje”
14.25 „Sonda 2”
14.50 „Info Wilno”
15.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
15.20 „Klan”
15.40 „Barwy szczęścia”
16.10 „Przyjaciele”
16.25 „Info Portal”
16.35 „Unia kulinarna”
16.55 „Na dobre i na złe”
17.45 „Rzecz Polska”
18.00 „Info Wilno”
18.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
18.25 „Studio Wilno”
18.55 „Na sygnale”
19.20 „Z pamięci”
19.30 „Program informacyjny”
19.55 „Pytanie dnia”
20.05 „Moja krew”
21.35 „Jesteśmy stąd”
21.45 „Dobre historie”
22.05 „Ojciec Mateusz s.XXI”
22.50 „Info Wilno”
23.10 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.15 „Studio Wilno”
23.50 „Polskie

dziedzictwo”

00.15 „Na dobre i na złe”**01.05** „Program informacyjny”
LRT | **TV**

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Detektywi alpejscy”
9.45 S. „Szybko zdeterminowany”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Gen ciekawości
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Wiadomości
19.30 1000 cudów świata.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Nie zostawiaj śladów” dramat
00.30 „Świt Planety Małej” film fantasy

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Sekrety perły”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wie-

czór, Litwo”

18.30 Wiadomości**19.20** „Sport”**19.27** „Pogoda”**19.30** „KK2”**21.00** „Życzenie śmierci” thriller**23.10** „Ocean's 12” komedia

01.35 „Ostatni wojownicy: Miasto w oblężeniu” film fab.

LRT | **PLUS**

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Czarny Księżyc. Podróż do Świt”

7.00 „LRT słyszy”**7.30** Eksperyment**8.00** „Nasza rosyjska ulica”**8.30** „Żyj tak czysto, jak to możliwe”**9.00** „Pierścień radiowy LRT”**10.00** Program informacyjny**12.00** Dzień dobry, Litwo**14.30** Pieśń nad pieśniami 2026. Litewski konkurs telewizyjny dla dzieci i uczniów**16.00** Oto kino**16.30** Wyznania**17.30** „SZYBKO. Słuchanie wszechświata” film dok.**18.30** S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”**19.15** Euromaxx**19.30** O świecie dnia X**20.00** Dzień Kultury**20.30** Panorama**21.00** Temat dnia**21.30** Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie.**15.00** „Simpsonowie”**16.00** „Wiadomości TV3”**16.27** „Pogoda TV3”**16.30** „Pomoc TV”**18.30** „Wiadomości TV3”**19.20** „Sport TV3”**19.27** „Pogoda TV3”**19.30** „Śpiewaj”

film anim.

21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”**22.20** „Sport TV3”**22.27** „Pogoda TV3”**22.30** „Łowca i Królowa Łodu” film fab.**00.55** „Po naszym spotkaniu” dramat

16.30 Godzina z Valatką
17.30 Wszystko jest mierzone

18.00 Reporter**18.28** Pogoda**18.30** S. „Stary”**20.00** Reporter**20.18** Pogoda**20.20** S. „Mosty naszego życia”**21.25** Koncert**22.30** Reporter**22.58** Pogoda**23.00** Anatomia domu**23.30** Godzina z Valatką**00.30** „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”**01.00** Trzymajcie się**6.00** „Kusząca nieruchomość”**7.00** S. „Walker, Teksaski Ranger”**7.55** S. „Kobra 11”**9.00** „Prawo i porządek”**10.00** „Gra Codzienny mistrzowie”**11.30** „La Maistas”**12.00** „Zakładnica Kotryny”**13.00** „Smaki świata z Bilim i Domem”**14.00** S. „Kobra 11”**15.00** „Samotny na zimnie”**16.00** „Kusząca nieruchomość”**17.00** „Prawo i porządek”**18.00** S. „Walker, Teksaski Ranger”**19.00** „Niekochani”**20.00** „Gliny”**21.30** „Kiedy pali się grunt pod nogami” film fab.**23.25** Formula 1**00.20** „Weekend w Tajpej” film fab.**6.00** S. „Cena kochania Ciebie”**7.00** S. „Zakazany owoc”**8.00** S. „Niewidoma”**9.00** S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”

10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Pan-na Holmes”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalne umysły”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Lynley. Nieostrożny w czerwieni”
22.50 S. „Kryminalne umysły”
23.45 S. „Czar-na Wdowa”

06.05 „Wykrywacz kłamstw”
06.25 Pytanie dnia
06.45 „Reporterzy”
06.55 „Okno na Świat”
07.20 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Blisko Ciebie”
09.00 „Serwis Info”
09.15 „Makłowicz w podróży”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.30 Okrasa łamie przepisy
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
14.00 „Grenlandzkie olbrzymy. Kraina piżmowotów i niezwykłych polarnych” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.00 „Klan”
19.35 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Powrót”
22.30 „Nigdy nie mów nigdy” komedia
00.25 S. „Wojna zastępcza”

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 „Podróż z historią”
09.15 „WTM”
09.30 „Wydarzenie aktualne”
10.05 „Kulturalni”
11.00 S. „Pan zwał, Milordzie?”
12.00 „Kamień na kamieniu” dramat
13.50 „Niezwykła podróż Georgesa Meliesa” film dok.
15.10 „Porte des Lilas” film fab.
17.00 „Piosenka jest dobra na wszystko” cz. 1
19.05 „Tygodnik Kulturalny”
19.55 „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka Michael Jackson”
20.30 „Sting”
21.05 „Niewiniątka” dramat
23.10 „Bez znieczulenia” dramat
01.15 S. „Sherlock Holmes”

07.00 „Panorama”
07.30 „Mody Polskie”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.35 „Kresowe grody i rody”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info

13.10 S. „M jak miłość”
14.00 Koncert
14.50 Polonia
24. Tygodnik
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko przed nami”
16.40 Turystyczna Jazda
17.00 „Ryszard Szurkowski wyścig przez życie” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 Górna półka smaku
19.45 Panorama
20.20 „Polacy Świata”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Na dobre i na złe”
22.15 S. „Na sygnale”
23.15 „Mazurska Noc Kabaretowa”
00.15 Panorama

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.45 „Zakochaj się w Polsce”
08.55 „Najpiękniejszy widok z okna” film dok.
09.25 „Flesz historii”
09.45 S. „Pogranicze w ogniu”
10.45 „Saga prastarej puszczy” film dok.
11.35 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
11.55 „Historia kuchni polskiej”
12.35 „Z tamtej strony Wisły” film dok.
13.35 „Harcierz nr 1. Rzecz o Andrzeju Małkowskim” film dok.
14.25 „Podróż sentymentalna” film dok.
15.10 S. „Królowie”
15.40 S. „Pogranicze w ogniu”
16.35 „Pieśń Mocy”
16.55 „Sensacje XX wieku”
18.35 S. „Czas honoru”
19.20 „Sen o Morzach

i Koloniach” film dok.
20.00 „Encyklopedia II wojny światowej”
20.40 S. „Królowie”
21.05 „Rzecz Polska”
21.15 „Ułaskawienie” dramat
22.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych” reportaż
23.00 „Kto zabił sekretarza generalnego ONZ?” film dok.
01.00 „Sensacje XX wieku”

01.10 Informacje dnia
01.30 Odpowiedzialni za Kościół
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Regina Coeli
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 W kolo-rze płomienia
07.15 Pasja w Imbramowicach
07.35 Stanisław Ledóchowski i jego twórczość
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Lecz ludzi dobrej woli jest więcej
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Głos Polski
12.35 „Rok Jubileuszowy 200 lat poświęcenia Kościoła Św. Klemensa w Wileńcu”
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Ostatni rzeźbiarz w szkiele
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.35 Bogu i ludziom ks. Stanisław Sudół
18.30 Łączy Nas Historia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Kapłani zestanych
23.55 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
14.00 „Gorączka złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codzienność służb granicznych”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.20 „Unia kulinarna”
08.40 „Wojownicy czasu”
09.10 „Tygiel”
09.35 „Prywatne życie zwierząt”
09.55 „Rosół polski”
10.50 S. „Rodzina Leśniewskich”
11.15 „Hity wszech czasów”
12.05 „Plebania”
12.50 „Daję słowo”
13.40 „Polonia 24”
14.40 „Imbir i Cytryna”
15.05 „Słowo daję!”
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Balans bieli”
18.05 S. „Pan Mama”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Przystań nad Biblią”
19.30 „Jesteśmy stąd”
19.40 „Kultowe rozmowy”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „Człowiek z poczuciem”
22.45 „To jest grane”
23.15 „Pożyteczni.pl”
23.40 „Info Wilno”
00.00 S. „Królowie śródmieścia”
00.40 „Elektryczne gitary na dobry wieczór”
01.30 „Program informacyjny”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dziki świat Eglė”
7.00 „1000 cudów świata. Azja i Bałkany”
8.00 „Jeśli nie grzyby”
8.30 „Mój paszport kłamie.”
9.00 „Dzień do bry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień do bry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Kultowe wyspy Oceanu Indyjskiego”
12.55 S. dok. „Tajemnice z góry”
13.40 „Gen cie-kawości”
14.00 Lekkoatletyka. Diamentowa Liga Wandy
16.00 Wiadomości
15.15 Dajmy czadu!
17.30 W kuchni z Beatą
18.30 Wiadomości
19.00 Przyjaciele
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 Kocham Litwę
22.45 „Gwiazdne Wrota” film akcji
00.45 „Nie zostawiaj śladów” dramat

6.00 „Przyłapani!”
9.00 „Pajęczyna Charlotty” film fab.
11.00 Poza siebie” film fab.
12.50 „Życie na kółkach” komedia
14.55 „Jaś Fasola” komedia
15.30 „Człowiek jutra” dramat
17.30 „Będzie się działo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Błysk” film fab.
22.20 „Faceci w czerni: Globalne zagrożenie” komedia
00.35 „Moja są-

siadka – gwiazda porno” komedia

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Cześć!”
6.30 „Dzieci tyśiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Gen cie-kawości”
9.30 „Żyj tak czysto, jak to możliwe”
10.00 „Co słychać, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis”
11.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Anatomia architektury
14.00 Koncert życzeń
15.30 Inteligencja niesztuczna
16.00 Spacer
16.30 Euromaxx
17.00 Taśma zatrzymująca
18.00 „Alma. Życie jest chwilą światła” film dok.
19.00 Miasto i świątynie
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 Litewscy olimpijczycy
21.20 Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie. Norwegia Szwecja
23.50 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Zagroda marzeń”
11.30 „Macro

Worlds” film dok.
12.35 „Wybrzeża Afryki” film dok.
13.40 „Od świtu do zmierzchu” film dok.
14.50 „Złote butki” film fab.
16.30 „Wujek Buck” komedia
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gra galvOK”
22.00 „Iluzja” dramat
00.15 „Ma” film fab.

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.50 S. „Wyścig dookoła świata”
12.05 S. „Akumulatory”
13.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
14.00 Mistrzostwa piłki nożnej TOPLYGA. „Sūduva”
„Kauno Žalgiris”
16.30 Mistrzostwa LKL
19.00 S. „Kierowcy ciężarówek”
20.00 S. „Policja wodna”
21.00 „Zaginiona dziewczyna” dramat
00.05 „Starcie tytanów” film fab.

lrytas.tv

05.00 S. dok. „Ludzie z latarni morskiej”
06.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
08.00 „Ameryka – wielka podróż”
09.00 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
09.30 Chęć pracować
10.00 Najlepszy
10.30 „W świecie koszykówki”
11.00 Czyste miasta
11.30 Anato-

mia domu
12.00 Dziś bierze
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Pyszne życie”
17.00 „Sad i ogród” film dok.
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Buschido ring
19.00 „Nasze miasteczka” film dok.
20.00 Wiadomości
20.30 Pytanko
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Nieodkryta Rosja”

6.00 „Wojny magazynowe”
8.00 „Zmysły zwierząt”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Prawa lwów” film dok.
12.00 „Poważne klęski żywiołowe”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Trudniej się nie da”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Magazynowe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
18.55 Formuła 1
20.00 „Wielka Dziesiątka”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.55 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „La Brea 2” dramat
23.00 „Dziewczyna z tatuażem smoka” dramat

6.00 „Łapacz snów”
6.40 S. dok. „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”

9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Pan-na Holmes”
13.00 S. „Don Matteo”
15.30 S. Wspomniały wiek
17.45 Morderstwo w...
19.50 S. „Powrót do raju”
21.00 S. „Sommerdahl”
22.50 S. „Cichy świadek”
01.00 „Czuję się piękna” komedia

05.55 „Wykrywacz kłamstw”
06.15 „Pytanie dnia”
06.35 Reporterzy
06.50 Oko na Świat
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.55 S. „Ojciec Mateusz”
12.55 „Gwiazda szeryfa” western
14.35 „Życie lasu. Wielcy roślinożercy” film dok.
15.15 „Domo-we patenty”
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 S. „Ojciec Mateusz”
17.05 S. „Dzie-dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Omnibus szybcy i mądrzy”
19.20 Przed ekranem
19.35 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ko-

misarz Alex”
22.25 „Na noże” komedia
00.45 „Dziewczyna w sieci pająka” dramat

07.05 „Siedem czerwonych róż, czyli Benek Kwiciarz o sobie i o innych” film TVP
08.25 „Patrząc pod słońce” dramat
09.25 Informacje kulturalne
09.55 „21 Przegląd Piosenki Aktorskiej”
10.55 „Kolekcja Wojciech Fangor”
11.10 „Narodzin-y brytyjskiego kina” film dok.
12.30 S. „Droga”
13.45 Koncert
15.05 „23. Millen-nium Docs Against Gravity 2026”
15.40 „Miles Davis i jego muzyka” film dok.
17.50 Tamte lata, tamte dni
18.30 „Porte des Lilas” film fab.
20.20 „Dzień z życia artysty”
21.00 „Sicario” dramat
23.10 Koncert
00.25 „Wybuch” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Kulturalni”
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.20 „Podró-że z historią”
12.55 S. „Stawiam na Tolka Banana”
14.10 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.45 „Na dobre i na złe”
15.40 S. „Na sygnale”
16.40 „Okrasa łamie przepisy”

17.10 „Tajemnice kultowych seriali”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „Para-da oszustów”
19.15 „52 KFPP Opole 2015”
20.10 „Kaba-retowe Naj”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Zatoka szpiegów”
22.15 „Sanatorium miłości”
23.10 „Daję słowo”
00.00 S. „Tajem-nica Enigmy”

07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Sprawdzamy”
07.45 „Przyrod-nik na tropie”
09.00 „Zamki kreso-we Rzeczypospolitej”
09.20 „Flesz historii”
09.40 „Było, nie minęło”
10.05 „Czar-ne chmury”
10.50 „Alfabet polskich rzek”
11.15 „Odnaleźć Zaginione”
11.40 „Historia polskiego sportu”
12.35 „Wszystkie kolory świata”
13.25 „Był taki dzień”
13.30 „Zagadka egipskich hierogli-fów i Bracia Cham-pollion” film dok.
14.25 „Flesz historii”
14.45 „Lwów miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej”
14.05 „Myśliciele sylwetki polskie”
15.09 „Ex Libris”
15.30 „Hydroza-gadka” film fab.
16.40 „Archeolo-gia” film dok.
16.55 „Dziwak? in-terpretacje” film dok.
17.50 S. dok. „Świątynie świata”
18.40 S. „Rodzina Połanieckich”
20.05 „Świa-tło i szkło”

20.20 „Pieśń Mocy”
20.45 „Kościesz-ko. Przewodnik bardzo współcze-sny” film dok.
21.35 „Był taki dzień”
21.40 „Generał Władysław Anders”
22.35 „Kurier” film sensac.
00.25 „Ułaska-wienie” dramat

00.00 Jan Ledóchowski. Część druga: katolik i polityka
00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wiel-kich Polaków
02.00 Regina Coeli
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Wester-platte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto za-uważyć... w mija-jącym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Ja-snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu
06.55 Muzycz-ne chwile
07.10 Póki nadzieja
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Infor-macje dnia
09.15 Wester-platte Młodych
10.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
11.00 Infor-macje dnia
11.15 Retrospekcja

11.20 Dzielna niewiasta
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropel-ka radości
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto za-uważyć... w mija-jącym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza świę-ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-ne chwile
15.30 Przegląd Ka-tolickiego Tygodnika "Niedziela"
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 XXVII Piel-grzymka Młodych z Radiem Maryja
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Ja-snogórski
22.20 Infor-macje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
12.00 „Warsztat naprawczy”
14.00 „Auto-strada A2”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Miłośnicy małych domów”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Kultowe rozmowy”
07.15 „Historia jednego obrazu”
07.25 „Zaczarowany świat...”
07.40 „Detektyw Literka”
07.50 „Rozmowy na dwie głowy”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „Imbir i Cytryna”
09.15 „Przystań nad Biblią”
09.25 „Kulturalni”
10.05 „Portrety wileńskie”
10.55 „Studio Raban”
11.20 „Sonda 2”
11.45 „Raport naukowy”
12.10 „Plebania”
12.55 „Jesteśmy stąd”
13.00 S. dok. „Perły Bałtyku”
13.25 „Rosół polski”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.10 „Balans bieli”
15.45 „Nowe życie”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „To jest grane”
16.45 S. „Za-raz wracam”
17.35 „Anna Dymna spotkajmy się”
18.00 „Szansa na sukces”
19.15 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
19.40 „Litwa nieoczywista”
20.00 „Tamte lata, tamte dni”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 S. „Czar-na śmierć”
21.45 „Wileńska Podcastownia”
22.35 „Daję słowo”
23.20 „Rozmowy (nie)wygodne”
23.55 „Żołnierze Generała Maczka” film dok.
01.15 „Sport”
01.20 „Plebania”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tu – kino”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dzień kultury”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobre”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustava”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Śmiertelne 60”
12.00 S. dok. „Blue Planet Live Revisited”
12.55 S. „Dom, słodki dom. Niesamowite siedliska zwierząt”
13.50 S. „Klub Morderstw Marlow”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Historie ścienne
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Sisi”
21.50 „Sekret. Odważ się marzyć” dramat
23.35 „Świt Planety Małp” film fantasy
01.45 „Alma. Życie jest chwilą światła”

6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.
9.00 „Alvin i wiewiórki 3” film fab.
10.50 „Szczyt wyzwań” film fab.
12.45 „Zaginiony książę” film fab.
14.50 „Jaś Fasola” komedia
15.25 „Życie jak romantyczna komedia” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”

19.27 „Pogoda”
19.30 „Jak dzień i noc” komedia
21.45 „Operacja „Fortuna”: Sztuka oszustwa” thriller
00.00 „Dark Web: Cicada 3301” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Jeśli nie grzyby”
6.30 „Kalendarz ogrodnika”
7.00 „Zaklinacz zwierząt”
7.30 „Mój paszport kłamie.”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. anim. „Smerfy”
8.40 S. anim. „Bluey”
9.00 Wstęp wzbroniony.
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 „Wiara i życie”
11.00 Dzień Kultury
11.30 Menora
12.00 Myśli na święta
12.30 S. anim. „Simon”
12.35 S. anim. „Smerfy”
13.00 Zesłanie Ducha Świętego z Kalwarii Wileńskiej. Transmisja Mszy Świętej na żywo.
15.00 „Księżniczka Geśi” film rodzinny
16.00 Pieśń nad pieśniami 2026
17.30 „Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie. Wielka Brytania Łotwa”
20.00 Przyjaciele
20.30 Panorama
21.00 Litewscy olimpijczycy
21.20 Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie
23.50 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italia”
10.00 „Świat we-

dług kobiet”
11.00 „Zagroda marzenia”
12.00 „Macro Worlds” film dok.
13.00 „Wybrzeża Afryki” film dok.
14.00 „Od świtu do zmierzchu” film dok.
15.00 „Legendarne indyjskie tygrysy” film dok.
16.00 „Teściów się nie wybiera”
17.00 „Gazas dugnas: Show”
18.00 „Opłata za przygodę”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Przejmij kontrolę nad boiskiem. Parkiet.”
21.00 „Mechanik: Powrót” film fab.
23.10 „Łowca i Królowa Łodu” film fab.

6.05 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
8.00 S. „Wojny klientów”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.50 „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
14.00 TOPLYGA Piłka nożna „Žalgiris” – „Hegelmann”
16.30 Mistrzostwa LKL
19.00 S. „Kierowcy ciężarówek”
20.00 S. „Policja wodna”
21.00 „Sól” film fab.
23.05 „Zaginiona dziewczyna” dramat

05.00 S. dok. „Ludzie z latarni morskiej”

06.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
08.00 Podcast wojskowy
09.00 Dziś bierze
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 Pytanko
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
01.00 S. dok. „Ludzie z latarni morskiej”

6.05 „Poważne kłeski żywiołowe”
7.15 „Pieknieta droga”
8.20 „Prawa lwów” film dok.
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Detektyw przeszłości”
10.30 „Egaz do dechy”
11.00 „Wielka Dziesiątka”
12.00 „Poważne kłeski żywiołowe”
14.00 „Trudniej się nie da”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 „Szczyt”
19.35 S. „See 2”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Upadek Księżycy” dramat
00.30 „Rembo: Pierwsza krew” dramat

6.00 „Łapacz snów”
6.40 „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Pan-na Holmes”
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspaniały wiek” film fab.
17.50 S. „Morderstwo w...”
19.50 S. „Poza rajem”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
23.00 „Wiertło Taylor” komedia
01.00 „Sommerdahl”

06.00 „Sprawdzamy”
06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Fascynujące miejsca”
09.55 S. „Alternatywy 4”
11.00 S. „Ojciec Mateusz”
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Regina Coeli
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „Nowe życie”
14.10 „Planeta zmian”
15.25 S. „Dom”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Omnibus szybcy i mądrzy”
19.35 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 „Wojna

zastępcza”
22.25 „Usłane różami” film fab.
00.10 „Na noże” komedia

07.05 „Wielcy, więksi i najwięksi”
07.55 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Bajnutki”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.05 „Przystań nad Biblią”
10.25 „Kobiety wywiadu”
10.55 „Małże z frytkami” film anim.
11.35 Koncert
12.15 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
13.15 „Narodzony brytyjskiego kina” film dok.
14.35 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.15 „Panienci z Rochefort” musical
17.30 Dobry tytuł
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Misja” dramat
23.15 „Kulturalni”
00.10 „Albert Camus i Maria Casares. Autor i jego muza” film dok.

07.00 „Panorama”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 „Słowo daję!”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Regina Coeli
13.15 Między ziemią a niebem
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 S. „Janosik”
17.10 „Budka Suflera”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.15 „Kabaretomaniacy”

20.05 Muzyczne NAJ
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex”
22.15 „Gabi Drzewiecka zaprasza”
23.10 „Pułownik Kwiatkowski” komediodramat
01.15 „Raz na milion lat”

07.25 „Był taki dzień”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.45 „Było, nie minęło kronika zwiadowców historii”
08.05 „Było, nie minęło kronika zwiadowców historii”
08.30 „Było, nie minęło kronika zwiadowców historii”
08.55 „Było, nie minęło kronika zwiadowców historii”
09.20 „Piosenką przez historię”
09.30 S. „Pogranicze w ogniu”
10.25 „Budowniczowie świata”
10.40 „Ex Libris”
11.00 „Ordonka” film dok.
11.50 „Był taki dzień”
11.55 „Fake czy historia?”
12.30 „Archeologia” film dok.
12.45 „Zagadka egipskich hieroglifów i Bracia Champollion” film dok.
13.35 „Rzecz Polska”
13.50 „Kościuszek. Przewodnik bardzo współczesny” film dok.
14.40 „Flesz historii”
15.05 S. „Królowie”
15.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych Pomniki Historii Łódź”
15.35 S. „Pogranicze w ogniu”
16.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych Pomniki Historii Góra św. Anny”

16.40 „Sensacje XX wieku”
17.30 „Sensacje XX wieku”
18.20 „Ex Libris”
18.40 S. „Czas honoru”
19.25 „Lwów miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej”
19.45 „Historia Polski Spadł, umarł, utonął”
20.40 „Polska i świat z historią w tle Płock, miasto zabytków”
20.55 S. „Królowie”
21.20 S. „Ekstradycja 2”
22.15 „Na Tropach Historii Miasteczko Radoszyce”
22.30 „Obłoki śmierci Bolimów” dramat
23.35 „Był taki dzień”
23.38 S. dok. „Kroniki Hitlera”
00.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych”

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Ojcostwo polecam
01.00 XXVII Pielgrzymka Młodych z Radiem Maryja
06.05 Stella
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.45 Regał
08.15 Człowiek przebaczenia i pojednania – ks. Michał Rapacz
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Bohaterowie
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katoickiego Tygodnika "Niedziela"
10.30 Spływ zawierzenia
11.00 Uroczystość Zesłania Ducha Świętego

12.45 Muzyczne chwile
13.00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.45 Głos serca
14.30 Był człowiek posłany
15.35 Wyptyń na głębię
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polkości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Bańniowy teatr lalek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

TVP
WILNO

06.30 „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 „HULAHOO IN THE CITY”
07.35 S. anim. „Bolek i Lolek”
07.50 „Na wszelki wypadek!”
08.15 „Makłowicz w podróży”
08.40 „Korona Gór Polski”
09.10 „Dobre historie”
09.30 „Rzecz Polska”
09.45 „Polskie dziedzictwo”
10.15 „Polskie 100 lat”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.35 „Detektyw Literka”
12.00 „Zaginione odnalezione”
12.15 S. „Królowie średniowiecza”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Arrasów dzieje osobliwe”
13.35 „Kulturalni”
14.15 „Wizy życia” film dok.
15.05 „Sebastian Kawa”
15.35 „Stacja Innowacja”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Imbir i Cytryna”
18.00 S. „Komisariat”
18.45 „Na Tropach Historii”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Zapomniani, odzyskani”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 „Porozmawiajmy szczerze”
22.15 S. „M jak miłość”

23.05 „Arrasów dzieje osobliwe”
23.30 „Info Wilno”
23.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.55 „Studio Wilno”
00.25 „Polskie dziedzictwo”
01.40 „Program informacyjny”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Detektywi alpejscy”
9.45 S. „Schnell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Gen ciekawości
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Zachowując granicę wolności
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 LRT forum
22.30 S. „Oderbruch”
23.30 S. „Kancelaria”
00.05 Historie rzeczy

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”

14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Sekrety perły”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „F*** Marry Kill” komedia
00.35 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Tydzień
7.00 1000 cudów świata
8.00 Menora
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Studio wiadomości bieżących LRT
10.00 Program informacyjny
12.00 Dzień dobry, Litwo
14.30 Koncert życzeń
16.00 Anatomia architektury
16.30 Kalendarz ogrodnika
17.00 Wyznania
17.30 „Miasto i świątynie” film dok.
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.15 Euromaxx
19.30 „Burze z kosmosu” film dok.
20.30 Panorama
21.00 „Temat dnia”
21.30 „Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie. Niemcy – Wielka Brytania”
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 Gra „galvOK”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje

serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Vytaro ferma”
21.00 S. „Umrzec w Nidzie”
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „Trefny wóz” film fab.
00.10 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.40 „Realna mistyka”
8.40 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „Kierowcy ciężarówek”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 „Sąsiedzkie wojny”
18.30 Mistrzostwa LKL
21.00 „Godziła” film fab.
23.25 „Salt” film fab.
01.30 S. „Hudson & Rex”

lrytas.tv

05.00 „Pyszne życie”
05.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Nasze zwierzęta”
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 „Nieodkryta

Rosja” film dok.
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 Godzina TV Wolność
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 S. dok. „Ewangelia koszykówki według Shar”
22.30 Reporter
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.

6.00 „Kusząca nieruchomości”
7.00 S. „911: Teksas”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 „Prawo i porządek”
10.00 Gra „Codzieni mistrzowie”
11.30 „La Maistas”
12.00 „Zakładnia Kotryny”
13.00 „Smaki świata z Bilim i Domem”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Samotny na zimnie”
16.00 „Limit”
17.00 „Prawo i porządek”
18.00 S. „911: Teksas”
19.00 S. „Nieznajomi”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
21.00 Formula 1
00.10 „Dziewczyna z tatuażem” dramat

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills II”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Pan-

na Holmes"

12.00 S. „Lucifer"

13.00 S. „Prawo i porządek"

14.00 S. „Kryminalne umysły"

15.00 S. „Anupamaa"

15.35 „Mangal Lakshmi"

16.30 S. „Niewidoma"

18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"

19.00 S. „Lucifer"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Cassandra"

22.50 S. „Kryminalne umysły"

23.55 „Tajemnice Brokenwood"

07.00 Sprawdzamy

07.20 S. „Akacyjowa 38"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"

08.30 „Studio Raban"

09.00 Serwis Info

09.20 „Okrasa łamie przepisy"

10.00 S. „Ranczo"

11.00 S. „Komisarz Alex"

12.00 S. „Ojciec Mateusz"

13.00 Serwis Info

13.10 „Agrobiznes"

13.40 „Rok w ogrodzie Extra"

13.55 „Planeta zmian"

15.00 S. „Złoty chłopak"

16.00 „Serwis Info"

16.15 „Reporterzy"

16.35 „Gra słów. Krzyżówka"

17.05 S. „Dziedzictwo"

18.00 „Teleexpress"

18.25 „Jaka to melodia?"

19.00 „Klan"

19.35 S. „Akacyjowa 38"

20.30 „Program

informacyjny 19.30"

20.55 Pytanie dnia

21.30 „Fryderyk

2026 Gala Muzyki

Rozrywkowej"

23.50 „Uwolnieni.

Wolność zaczyna

się w sumieniu"

film dok.

07.05 „Afisz kulturalny ekstra"

07.15 „Muzyczne poranki"

07.45 „Od ucha do ucha" film anim.

08.30 „Podróże z historią"

09.05 „WTM"

09.20 „W poszukiwaniu dobrego filmu"

10.00 „Dobre strony"

10.20 „Tamte lata, tamte dni"

11.00 S. „Zmiennicy"

12.10 „Panienki z

Rocheft" musical

14.25 „Miles Davis i

jego muzyka" film dok.

16.30 „U Pana Boga

za piecem" komedia

18.20 S. „Zmiennicy"

19.25 „Tygodnik

Kulturalny"

20.20 S. dok. „Po-

szukiwacze zaginionych

dzieł sztuki"

21.00 „Poniedziałek z

Bondem" film sensac.

23.20 „Porozmawiajmy

szczerze"

00.00 „Misja" dramat

07.00 „Panorama"

07.30 „Przystań

nad Biblią"

08.00 „Gwiazdorska

kuchnia Ani"

08.30 „Pytanie

na śniadanie"

12.35 „Polskie

opowieści"

12.50 Przepis dnia

13.00 „Serwis Info"

13.10 S. „Blondynka"

14.50 „Ci cholerni

Polacy. Lotnictwo

polskie 1939 – 1945"

15.10 Kulturalni

16.00 Serwis Info

16.10 Kiedyś to było...

16.40 „Hity i hi-

storie gwiazd"

17.00 S. „Za-

raz wracam"

17.30 S. „Barwy

szczęścia"

18.00 „Teleexpress"

18.20 „Gra słów.

Krzyżówka"

18.50 „Te-

leexpress Extra"

19.15 „Słownik

polsko@polski"

19.45 Panorama

20.20 Myśliciele

sylwetki polskie

20.30 Program

informacyjny

20.55 „Pytanie dnia"

21.20 „Czerwony

dywan Fryderyki"

21.30 „Fryderyk

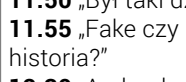
2026 Gala Muzyki

Rozrywkowej"

23.40 „Twarze w

lustrach" recital

Michała Bajora

07.15 „Był taki dzień"

07.20 „Słownik

polsko@polski"

07.45 „Było, nie minęło"

09.20 „Piosenką

przez historię"

09.30 S. „Pogranicze

w ogniu"

10.25 „Budowniczowie

świata"

10.40 „Ex Libris"

11.00 „Ordonka"

film dok.

11.50 „Był taki dzień"

11.55 „Fake czy

historia?"

12.30 „Archeologia"

film dok.

12.45 „Zagadka

egipskich hieroglifów

i Bracia Cham-

pollion" film dok.

13.35 „Rzecz Polska"

13.50 „Kościszko.

Przewodnik

bardzo współczesny"

film dok.

14.40 „Flesz historii"

15.05 S. „Królowie"

15.30 „Szlakiem

miejsc niezwykłych"

15.35 S. „Pogranicze

w ogniu"

16.35 „Szlakiem

miejsc niezwykłych"

16.40 „Sensacje

XX wieku"

18.20 „Ex Libris"

18.40 S. „Czas honoru"

19.25 „Lwów miasto

i ludzie Niepodległej

Rzeczypospolitej"

19.45 „Historia Polski"

20.40 „Polska i świat

z historią w tle"

20.55 S. „Królowie"

21.20 S. „Ekstradycja 2"

22.15 „Na Tropach

Historii"

22.30 „Obłoki śmierci

Bolimów" dramat

23.35 „Był taki dzień"

23.38 S. dok. „Kroniki

Hitlera"

00.25 „Szlakiem

miejsc niezwykłych"

00:00 Jak my to

widzimy z daleka

widać lepiej

00:30 Tam, gdzie Bóg

placze Kazachstan.

Moja ziemia obiecana

01:00 Uroczystość Ze-

śłania Ducha Świętego

02:45 Muzyczne chwile

03:00 Regina Coeli

z Ojcem Świętym

Leonem XIV

03:15 Rozmowy

niedokończone

04:20 Różaniec

04:50 Myśląc Ojczyzna

05:00 Apel Jasnogórski

05:20 Informacje dnia

05:40 Tam, gdzie

Bóg płacze

06:10 Sanktu-

aria polskie

06:30 Odpowie-

dzialni za Kościół

07:00 Współpra-

cownicy prawdy

08:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

09:00 Informacje dnia

09:15 Wieś to

też Polska

10:15 Słowo życia

10:20 Mateczni-

ki Polskości

10:30 Baśnio-

wy teatr lalek

10:55 Święty na

każdy dzień

11:00 Informacje dnia

11:15 Rozmowy

niedokończone

12:20 Stan Bezpie-

czeństwa Państwa

12:30 Warto być ojcem

12:45 Muzyczne chwile

13:00 Anioł Pański

13:03 Informacje dnia

13:20 Ostatnie

ostrzeżenie

14:30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15:20 Muzycz-

ne chwile

15:30 Trufle w Polsce

16:00 Wygrana

16:50 Ma się

rozumieć

17:00 Informacje dnia

17:10 Sanktuaria

polskie Sanktu-

arium Matki Bożej

Myślenickiej

17:30 Porady Me-

dyczne Bonifratrów

18:00 Świadkowie

Jan Kinal cz. 4

18:30 Moja parafia

18:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

19:00 Anioł Pański

19:05 Informacje dnia

19:15 Rozmowy

niedokończone

20:25 Święty na

każdy dzień

20:30 Poznajemy

Polskę Góry Świę-

tokrz

Niezwykły los najstarszego psa we Francji

We Francji odszedł Lazare, spaniel kontynentalny miniaturowy papillon, który był uznawany za jednego z najstarszych psów na świecie. Zwierzę przeżyło 30 lat i pięć miesięcy.

Pies urodził się 4 grudnia 1995 r. i przez całe życie cieszył się dobrym zdrowiem. Jego wiek czynił go jednym z najstarszych znanych psów na świecie, choć nie został oficjalnie wpisany do Księgi Rekordów Guinnessa.

Większość życia Lazare spędził u tej samej właścicielki, aż do jej śmierci, kiedy został przekazany do schroniska. Na kilka tygodni przed śmiercią został przyjęty do kolejnej rodziny.

Fot. Freepik

Mieszkańcy regionu w Rosji chcą uczyć się chińskiego

Od 5 lat mieszkańcy mikroregionu Berezowe pod Irkuckiem na Syberii bezskutecznie czekają na budowę szkoły. W obliczu braku wsparcia ze strony władz rosyjskich, zwrócili się z prośbą o pomoc do przewodniczącego Chin, Xi Jinpinga. Rosjanie deklarują wolę „nauki języka chińskiego” i uważają, że pomoc prędzej nadejdzie z Pekinu niż z Moskwy. W Berezowym mieszka ok. 40 tysięcy osób. Nową szkołę, na 1500 miejsc, obiecano wybudować już w 2021 r. Prace budowlane rozpoczęły się dopiero w 2025 r., jednak w 2026 r. zostały wstrzymane. W regionalnym budżecie nie przewidziano środków na kontynuację inwestycji w najbliższych 2 latach. Podobny los spotkał budowę przedszkola, która została zamrożona dwa lata temu.

Od lat dzieci muszą dojeżdżać do szkół w sąsiednich miejscowościach i są przepełnione. Mieszkańcy postanowili więc zwrócić się o pomoc do Chin, bo wątpią, że władze własnego kraju o nich się zatroszczą.

Prywatna wyspa czeka, w atrakcyjnej cenie

Grecka wyspa położona na malowniczym archipelagu Echinady na wodach Morza Jońskiego, została wystawiona na sprzedaż za zaledwie 247 tys. euro.

Makri to miejsce z duszą. Na jej terenie znajdziemy kilka opuszczonych budynków — niewielki dom, starą cysternę oraz kapliczkę. Brzmi jak początek pięknej przygody, jednak rzeczywistość szybko studzi zapał potencjalnych nabywców. Wyspa jest objęta ścisłą ochroną przyrodniczą — to teren leśny i część europejskiej sieci Natura 2000. Oznacza to, że wszelkie plany rozbudowy infrastruktury czy budowy hotelu trzeba odłożyć na półkę z marzeniami.

Fot. Freepik

Fotomigawka

■ Wilno to w dużej mierze miasto kontrastów. Dla wielu — obrazoburczych Fot. Apolinary Klonowski